

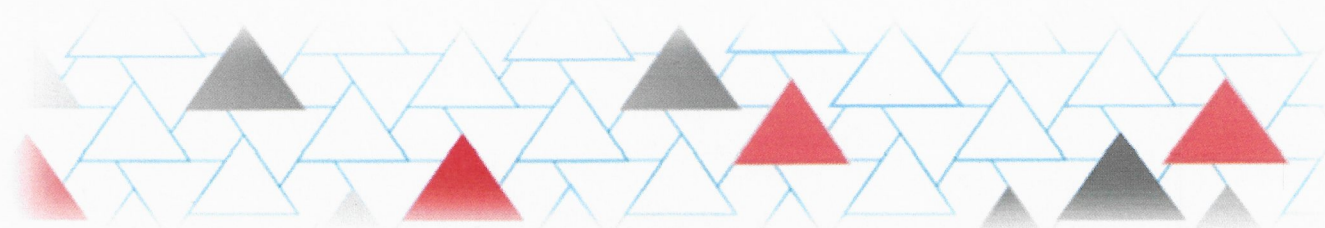
IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOJ REVIZIJI

ŽUPANIJE ZAPADNOHERCEGOVAČKE

2019.

Broj: 01-02-07-11-2-2314-6/19

Sarajevo, septembar 2020.

SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	1
1.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI KONSOLIDOVANIH FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA	1
2.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI	3
II	KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU.....	5
III	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI.....	6
1.	UVOD	6
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE	6
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA IZ PRETHODNIH REVIZIJA I ANALIZA PODUZETIH MJERA	7
4.	SISTEM INTERNIH KONTROLA	10
5.	PLANIRANJE, DONOŠENJE BUDŽETA I IZVJEŠTAVANJE.....	12
6.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	14
6.1	GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA.....	14
6.1.1	Prihodi i primici	14
6.1.1.1	Prihodi od poreza	15
6.1.1.2	Neporezni prihodi	15
6.1.1.3	Primljeni transferi i donacije.....	16
6.1.2	Rashodi, izdaci i finansiranje.....	16
6.1.2.1	Plaće i naknade troškova zaposlenih	16
6.1.2.2	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge.....	17
6.1.2.3	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	19
6.1.2.4	Tekuća zaliha	25
6.1.2.5	Kapitalni transferi.....	26
6.1.2.6	Izdaci za kamate	26
6.1.2.7	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	26
6.1.2.8	Izdaci za otplate dugova	27
6.1.3	Finansijski rezultat.....	27
6.2	BILANS STANJA	28
6.2.1	Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe.....	28
6.2.2	Stalna sredstva	30
6.2.3	Kratkoročne obaveze i razgraničenja.....	31
6.2.4	Dugoročne obaveze.....	32
6.2.5	Popis sredstava i obaveza.....	34
6.3	IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA.....	34
7.	VANBILANSNA EVIDENCIJA	35
8.	JAVNE NABAVKE	36
9.	SUDSKI SPOROVI.....	38
10.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA.....	38
IV	PRILOG: KONSOLIDOVANI GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	39
	Konsolidovani Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2019. godinu	40
	Konsolidovani Bilans stanja na 31. 12. 2019. godine.....	43
	Konsolidovani Izvještaj o novčanim tokovima za period izvještavanja od 1. 1. do 31. 12. 2019. godine	44

I IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Izvještaj nezavisnog revizora daje se na osnovu provedene finansijske revizije koja obuhvata reviziju konsolidovanih finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI KONSOLIDOVANIH FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Mišljenje s rezervom

Izvršili smo reviziju konsolidovanih finansijskih izvještaja **Županije Zapadnohercegovačke (u daljem tekstu: Županija)** koji obuhvataju: Bilans stanja na 31. 12. 2019. godine, Račun prihoda i rashoda, Izvještaj o novčanim tokovima, Izvještaj o kapitalnim izdacima i finansiranju, Posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za godinu koja se završava na taj dan, te Analizu iskaza – tekstualni dio, uključujući i rezime značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, osim za moguće efekte pitanja opisanih u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, konsolidovani finansijski izvještaji istinito i fer prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijski položaj Županije na 31. 12. 2019. godine, novčane tokove i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvještaju:

1. **Sudska rješenja o izvršenju u iznosu od 4.095.577 KM i obaveze po osnovu doprinosa iz ranijeg perioda u iznosu od 10.405.554 KM, nisu priznati na poziciji rashoda i obaveza u periodu na koji se odnose u skladu s članom 76. Zakona o budžetima u FBiH, niti su budžetima u proteklim godinama planirana sredstva za njihovo izmirenje. Zato nije tačno iskazan finansijski rezultat revidirane godine, niti su tačno iskazani finansijski rezultati prethodnih izvještajnih perioda, radi čega ne možemo potvrditi ni ukupno iskazani višak rashoda nad prihodima (tačke 6.1.3 i 7. Izvještaja);**
2. **Obaveze po kreditu Vlade Republike Koreje u iznosu od 3.456.318 USD i obaveze po Ugovoru o prenosu kreditnih sredstava po III Stand-by aranžmanu Međunarodnog monetarnog fonda u iznosu od 2.400.000 KM nisu iskazane u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH, što je imalo uticaja na finansijske izvještaje i finansijski rezultat. Također, nisu izmirene dospjele obaveze po III Stand-by aranžmanu u iznosu od 2.400.000 KM i IV Stand-by aranžmanu u iznosu od 1.304.000 KM u skladu sa prioritetima plaćanja utvrđenim članom 52. Zakona o budžetima u FBiH i Zakonom o izvršavanju Proračuna Županije (tačke 6.2.4 i 7. Izvještaja).**

Reviziju smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i primjenjivim Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija (ISSAI). Naše odgovornosti prema tim standardima detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju konsolidovanih finansijskih izvještaja*.

Nezavisni smo od Županije u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, te u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Odgovornost rukovodstva za konsolidovane finansijske izvještaje

Ministar financija Županije je odgovoran za izradu i fer prezentaciju konsolidovanih finansijskih izvještaja, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola, relevantnih za pripremu i prezentaciju konsolidovanih finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze usljed prevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz konsolidovane finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su razumne u datim okolnostima.

Odgovornost revizora za reviziju konsolidovanih finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su konsolidovani finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza usljed prevare ili greške, kao i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija, uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati usljed prevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomske odluke korisnika, donesene na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao dio revizije, u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja konsolidovanih finansijskih izvještaja, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja, nastalog usljed prevare, veći je od rizika nastalog usljed greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola;
- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Županije;
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena, kao i povezanih objava rukovodstva;
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj konsolidovanih finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li konsolidovani finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s rukovodstvom, između ostalih pitanja, i u vezi s planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama, koji su otkriveni tokom revizije.

2. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI

Mišljenje s rezervom

Uz reviziju konsolidovanih finansijskih izvještaja **Županije Zapadnohercegovačke za 2019. godinu**, izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Županije za 2019. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji za datu reviziju.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvještaju:

1. Proračunom Županije Zapadnohercegovačke za 2019. godinu nije planirano pokriće deficita iz prethodnih godina, koji je na datum prethodnog bilansa iznosio 37.463.328 KM, što nije u skladu s članom 43. stav 2. Zakona budžetima u FBiH (tačka 5. Izvještaja);
2. Prilikom izvršavanja tekućih i kapitalnih transfera nisu doneseni jasno definisani i mjerljivi kriteriji za odabir korisnika i utvrđivanje iznosa odobrenih sredstava, niti su utvrđena prava i obaveze korisnika sredstava. U određenim slučajevima nije utvrđena namjena dodjele transfera, niti je vršen nadzor nad utroškom sredstava, zbog čega tekući i kapitalni transferi nisu u potpunosti realizovani u skladu sa Zakonom o izvršavanju Proračuna Županije Zapadnohercegovačke za 2019. godinu (tačke 6.1.2.3, 6.1.2.4 i 6.1.2.5 Izvještaja).

Reviziju usklađenosti izvršili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i ISSAI-jem 4000 – Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema tom standardu detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od Županije u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju konsolidovanih finansijskih izvještaja, rukovodstvo Županije odgovorno je da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u skladu s propisima kojima su regulisane i potvrdi da je tokom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o konsolidovanim finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane.

Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Županije, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima.

Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Sarajevo, 29. 9. 2020. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Dragan Kolobaric

Dragan Kolobaric

GENERALNI REVIZOR

Dževad Nekić

Dževad Nekić

II KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u okviru finansijske revizije provodi i reviziju konsolidovanih finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. konsolidovani finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni sa odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o budžetima u FBiH;
 - Uredba o računovodstvu budžeta u FBiH;
 - Pravilnik o knjigovodstvu budžeta u FBiH;
 - Pravilnik o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH;
- Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH;
- Proračun Županije Zapadnohercegovačke za 2019. godinu;
- Zakon o izvršavanju Proračuna Županije Zapadnohercegovačke za 2019. godinu;
- Zakon o trezoru u FBiH;
- Zakon o javnim nabavkama;
- Zakon o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH;
- Zakon o porezu na dohodak;
- Zakon o doprinosima;
- Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;
- Zakon o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH;
- Zakon o županijskim ministarstvima i drugim tijelima županijske uprave;
- Zakon o državnim službenicima Županije Zapadnohercegovačke;
- Zakon o namještenicima Županije Zapadnohercegovačke;
- Zakon o pravima izabраниh dužnosnika, nositelja izvršnih funkcija i savjetnika u institucijama vlasti u Županiji Zapadnohercegovačkoj;
- Zakon o dopunskim pravima branitelja i članova njihovih obitelji;
- Zakon o novčanim potporama u poljoprivredi i ruralnom razvitku;
- Zakon o koncesijama;
- Zakon o šumama Županije Zapadnohercegovačke;
- Odluka o naknadama iz osnova materijalnih prava uposlenih kod korisnika proračuna Županije Zapadnohercegovačke;

kao i drugi podzakonski akti navedenih zakona.

III IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. UVOD

Županija Zapadnohercegovačka jedna je od deset županija/kantona u Federaciji BiH, uspostavljena Ustavom FBiH¹, Zakonom o federalnim jedinicama² i Ustavom Županije³, koja svoje nadležnosti obavlja putem zakonodavne, izvršne i sudske vlasti.

Ustavom Županije propisano je da ima sve ovlasti koje Ustavom Federacije nisu izričito povjerene federalnoj vlasti ili koje nisu utvrđene kao zajedničke ovlasti Federacije i Županije. Županija ima ovlasti za: donošenje odluka u okviru utvrđene ekonomske politike, za poticanje privrednog i društvenog razvoja; finansiranje djelatnosti kantonalne vlasti ili djelatnosti pod njenim pokroviteljstvom oporezivanjem, posudbom ili drugim sredstvima; utvrđivanje obrazovne politike, uključujući donošenje propisa o obrazovanju, te osiguranje obrazovanja; utvrđivanje i provedbu kulturne politike; utvrđivanje stambene politike, uključujući donošenje propisa koji se odnose na uređivanje i izgradnju stambenih objekata; utvrđivanje politike u vezi s reguliranjem i osiguranjem javnih službi; donošenje propisa o korištenju lokalnog zemljišta, uključujući zoniranje; donošenje propisa o lokalnim postrojenjima za proizvodnju energije i osiguranje njihove dostupnosti; utvrđivanje politike u vezi s osiguranjem radio i TV-stanica, uključujući donošenje propisa o osiguranju njihovog djelovanja, te osiguranje njihovog rada; provedba socijalne politike i uspostava službi socijalne zaštite; stvaranje i provedba politike kantonalnog turizma, razvoj turističkih resursa.

Zakonodavnu vlast u Županiji vrši Skupština Županije Zapadnohercegovačke (u daljem tekstu: Skupština), a izvršnu Vlada Županije Zapadnohercegovačke (u daljem tekstu: Vlada).

Vladu čini predsjednik i osam ministara. Funkciju kantonalne uprave vrši osam ministarstava, uprave i upravne ustanove i zavod, u skladu sa Zakonom o ustrojstvu i djelokrugu županijske uprave, kojim se utvrđuje organizacija kantonalnih tijela uprave i upravnih organizacija, određuje njihov djelokrug i druga pitanja organizacije i rada. Unutrašnja organizacija i način rada budžetskih korisnika Županije utvrđeni su pravilnicima o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta na koje saglasnost daje Vlada. Županijskim ministarstvima rukovode ministri, a radom uprava, upravnih ustanova i zavoda direktori.

Predsjednik Vlade je Zdenko Čosić, imenovan Odlukom Skupštine o potvrđivanju Vlade Županije⁴ 17. 12. 2018. godine i 13. 12. 2019. godine⁵.

Sredstva za rad kantonalnih organa uprave i ustanova kojima je povjereno izvršavanje kantonalne politike i kantonalnih propisa utvrđuju se Proračunom Županije Zapadnohercegovačke.

Na 31. 12. 2019. godine bilo je 2.330 zaposlenika, od čega u osnovnom i srednjem obrazovanju 1.437, MUP-u 423, pravosudnim 84 i ostalim institucijama 386 zaposlenika. U skladu sa Registrom proračunskih korisnika Županije⁶, sredstva su odobrena za 49 budžetskih korisnika. Proračun Županije Zapadnohercegovačke za 2019. godinu (u daljem tekstu: Proračun) odobren je za 2.401 zaposlenika.

Županiju čine gradovi Široki Brijeg i Ljubuški i općine Posušje i Grude, a u svakom od njih smještene su pojedine kantonalne institucije i ustanove.

Sjedište Vlade je u Širokom Brijegu, u Ulici Stjepana Radića broj 37 b.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su konsolidovani finansijski izvještaji Županije za 2019. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

¹ „Službene novine FBiH“, br. 1/94

² „Službene novine FBiH“, br. 9/96

³ „Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, br. 1/96, 2/99, 14/00, 10/03, 10/04 i 17/11

⁴ „Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, br. 22/18

⁵ „Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, br. 29/19

⁶ „Narodne novine županije Zapadnohercegovačke“, br. 17/17

Cilj je da se izrazi mišljenje o tome jesu li finansijski izvještaji pouzdani i da li bilanci u potpunosti odražavaju rezultate izvršenja budžeta. Revizijom će se procijeniti primjenjuje li rukovodstvo institucije zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sistem internih kontrola i funkcija interne revizije.

Revizija je obavljena u skladu s internim planskim dokumentima revizije, s prekidima, u periodu od januara do jula 2020. godine.

Imajući u vidu da je Vlada Federacije BiH 16. 3. 2020. godine proglasila stanje nesreće zbog situacije izazvane pandemijom COVID-19, subjekti revizije su na osnovu zaključaka i preporuka Vlade FBiH reorganizovali svoj rad i skratili radno vrijeme, što može uticati na način obavljanja poslova u okviru uspostavljenog kontrolnog okruženja. Zbog ovih okolnosti, a s ciljem prikupljanja dovoljnih i primjerenih revizijskih dokaza, subjektima revizije omogućeno je dostavljanje dokumentacije za završnu reviziju elektronskim putem.

S obzirom da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA IZ PRETHODNIH REVIZIJA I ANALIZA PODUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH izvršio je finansijsku reviziju Županije za 2017. godinu, sačinio izvještaj o izvršenoj reviziji i dao negativno mišljenje o konsolidovanim finansijskim izvještajima i mišljenje s rezervom o usklađenosti poslovanja sa zakonskim i ostalim propisima. U izvještaju su date preporuke s ciljem otklanjanja uočenih propusta i nedostataka.

Županija nije postupila u skladu s članom 16. tačka 3. Zakona o reviziji institucija u FBiH i nije obavijestila o preduzetim radnjama radi prevazilaženja nepravilnosti identifikovanih u revizorskom izvještaju. Revizijom je konstatovano da nisu preduzete odgovarajuće mjere, u skladu s planiranim aktivnostima.

Uvidom u preduzete aktivnosti i analizom realizacije datih preporuka utvrdili smo sljedeće:

Realizovane preporuke

- 1) U okviru Jedinstvenog računa Trezora otvoren je podračun za prikupljanje sredstava od naknada za šume, kako bi se koristila za predviđene namjene, u skladu sa Zakonom o šumama;
- 2) Donesen je vlastiti akt kojim je uređena vrsta i način korištenja vlastitih prihoda, u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Uredbom o utvrđivanju vlastitih prihoda, načina i rokova raspodjele;
- 3) Obračun poreza i doprinosa za više isplaćene naknade troškova zaposlenih vršen je u skladu sa važećim zakonskim propisima.

Djelimično realizovane preporuke

- 1) Nije u potpunosti uspostavljen sistem internih kontrola, u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli i Standardima interne kontrole u javnom sektoru u FBiH, i nisu donesene sve potrebne procedure za uspostavu sistema internih kontrola;
- 2) Finansijski izvještaji sačinjeni su u rokovima utvrđenim Zakonom o budžetima u FBiH, ali uz njih nisu sačinjene analize iskaza – tekstualni dio, obrazloženje izvršenja budžeta i odstupanja ostvarenih i planiranih prihoda i rashoda, u skladu sa Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH;
- 3) Ministarstvo gospodarstva je preduzelo određene zakonom propisane mjere za naplatu potraživanja od svih koncesionara;

- 4) Raspodjela sredstava tekućih transfera drugim nivoima vlasti, pojedincima i neprofitnim organizacijama djelimično je vršena u skladu sa jasno definisanim i mjerljivim kriterijima za odabir korisnika i utvrđivanje iznosa, uz zadovoljene principe transparentnosti i dostupnosti sredstava svim potencijalnim aplikantima, uz dostavu izvještaja o namjenskom utrošku doznačenih sredstava;
- 5) Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i zaštite okoliša preduzelo je određene aktivnosti da se sredstva za zaštitu okoliša odobravaju u skladu sa Zakonom o izvršavanju Proračuna Županije i u skladu sa zakonskim propisima i zaključenim ugovorima preduzimalo radnje na namjenskom utrošku doznačenih sredstava, a za dodjelu interventnih sredstava nisu doneseni jasni i mjerljivi kriteriji;
- 6) U skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Zakonom o izvršavanju proračuna Županije, preduzete su određene mjere da se utvrde prava i obaveze korisnika tekućih i kapitalnih transfera, te izvještavanje o namjenskom utrošku i nadzor;
- 7) Preduzete su određene aktivnosti kod nekih budžetskih korisnika da se za stalna sredstva obezbijedi vjerodostojna dokumentacija, kako bi se priznavala i evidentirala na bilansnim pozicijama u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH;
- 8) Određeni budžetski korisnici uspostavili su pomoćnu knjigu stalnih sredstava u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH;
- 9) Preduzete su aktivnosti kako bi se u što kraćem periodu izmirile obaveze po osnovu poreza i doprinosa iz ranijeg perioda;
- 10) Određeni budžetski korisnici preduzeli su zakonom propisane mjere za naplatu potraživanja, usaglašavanju potraživanja sa dužnicima na 31. 12. tekuće godine i knjigovodstvenog evidentiranja, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH;
- 11) Određeni budžetski korisnici preduzeli su aktivnosti kako bi se godišnji popis imovine i obaveza izvršio u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH;
- 12) Određeni budžetski korisnici preduzeli su aktivnosti kako bi se nabavka roba, usluga i radova vršila u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.

Nerealizovane preporuke

- 1) Uspostaviti Jedinicu za internu reviziju u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o kriterijima za uspostavu jedinica za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH;
- 2) Kod izrade, donošenja i izvršenja budžeta dosljedno se pridržavati odredbi Zakona o budžetima u FBiH u dijelu planiranja pokrića akumuliranog deficita;
- 3) Donijeti vlastiti akt o otvaranju namjenskih računa, kojim bi se utvrdio način planiranja, prikupljanja, evidentiranja i raspolaganja sredstvima s posebnih namjenskih transakcijskih računa otvorenih kao podračuna u okviru Jedinstvenog računa Trezora Županije;
- 4) Donijeti Zakon o plaćama na nivou Županije, u skladu sa Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH;
- 5) Za obavljanje poslova utvrđenih Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji potrebno je angažovanje izvršilaca vršiti u skladu sa Zakonom o državnim službenicima Županije Zapadnohercegovačke i Zakonom o namještenicima Županije Zapadnohercegovačke;
- 6) Ugovore o djelu zaključivati jednokratno, na određeno vrijeme, za tačno definisane poslove koje treba uraditi, u skladu sa zakonskim propisima;
- 7) Izvršiti izmjene i dopune Odluke o načinu osnivanja i utvrđivanja visine naknade za rad radnih tijela u dijelu ostvarivanja prava na naknadu i rada izvan redovnog radnog vremena, a visinu naknade članova povjerenstava obračunavati i isplaćivati u skladu s važećim propisima;
- 8) Obračun poreza na naknade, nastalih po osnovu nesamostalne djelatnosti, vršiti na način propisan članom 27. Zakona o porezu na dohodak;
- 9) Donijeti procedure za korištenje sredstava reprezentacije, kojima će se definisati prava, način i kontrola korištenja ovih sredstava;

- 10) Preispitati i izvršiti adekvatne izmjene akta koji reguliše upotrebu mobilnih telefona u dijelu naplate prekoračenja, te pisanim aktom definisati procedure i ograničenja izdataka za fiksnu telefoniju;
- 11) Donijeti akt kojim se utvrđuje način i kontrola korištenja službenih vozila, te utvrditi normative utroška goriva i osigurati korištenje vozila isključivo u službene svrhe kod svih budžetskih korisnika;
- 12) Odlukom o načinu i kriterijima raspodjele sredstava tekućih transfera utvrditi način raspodjele, uz primjenjive kriterije za vrednovanje pristiglih zahtjeva, kojim bi se osigurala transparentnost kod dodjele sredstava odobrenih budžetom Skupštini Županije;
- 13) Ministarstvo hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata za tekuće transfere udrugama treba utvrditi jasne i mjerljive kriterije, vršiti adekvatan nadzor nad utroškom sredstava, jasno definisati postupanje u slučaju kada sredstva nisu namjenski utrošena, te preispitati opravdanost planiranja i realizacije interventnih sredstava;
- 14) Raspodjelu sredstava za podršku u poljoprivredi vršiti na osnovu jasnih i mjerljivih kriterija, a iz rezerve ih odobravati samo za hitne i nepredviđene izdatke koji se pojave tokom godine, uz nadzor nad namjenskim utroškom odobrenih sredstava;
- 15) Potrebno je da Ministarstvo prosvjete, znanosti, kulture i športa pri dodjeli sredstava za kulturu i sport utvrdi jasne i mjerljive kriterije, kao i da se decidno definiše obaveza i rok dostave izvještaja i nadzor nad namjenskim utroškom ovih sredstava;
- 16) Izvještaje o utrošku sredstava transfera dostavljati Ministarstvu financija, u skladu sa Zakonom o izvršavanju Proračuna Županije, u cilju transparentnog trošenja sredstava;
- 17) Sredstva tekuće zalihe u potpunosti koristiti isključivo za hitne i nepredviđene izdatke, u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Zakonom o izvršavanju proračuna Županije;
- 18) Osigurati potpunu transparentnost kod dodjele tekućih i kapitalnih transfera putem javnog objavljivanja podataka o korisnicima i visini dodijeljenih sredstava, na osnovu utvrđenih kriterija;
- 19) Vlada Županije za kapitalne transfere drugim nivoima vlasti treba odrediti jasne i mjerljive kriterije, odnosno uslove o načinu raspodjele sredstava;
- 20) Kod finansijskog izvještavanja dosljedno primjenjivati budžetsko računovodstvo koje se zasniva na načelima tačnosti, istinitosti, pouzdanosti, sveobuhvatnosti i pravovremenosti;
- 21) Rashode i izdatke iskazivati u izvještajnom periodu na koji se odnose, odnosno u kojem je obaveza za plaćanje nastala, nezavisno od datuma izmirivanja, u skladu s članom 76. Zakona o budžetima u FBiH;
- 22) Preduzeti aktivnosti na zatvaranju računa pravosudnih institucija, koji nisu u sistemu Glavne knjige Trezora Županije, a u slučaju potrebe i opravdanosti otvoriti namjenske podračune u okviru Trezora, za pravosudne institucije;
- 23) Obaveze po osnovu poreza i doprinosa na plaću i iz plaće i po osnovu beneficiranog radnog staža iz ranijih godina, koje su iskazane u vanbilansnoj evidenciji, evidentirati u bilansnoj evidenciji;
- 24) Obaveze po osnovu kredita Vlade Republike Koreje potrebno je evidentirati na propisanoj poziciji;
- 25) U vanbilansnoj evidenciji evidentirati poslovne događaje kako je predviđeno Zakonom o računovodstvu i reviziji i drugim podzakonskim propisima u ovoj oblasti;
- 26) Pravosnažne sudske presude i izvršna sudska rješenja iz radnog odnosa iskazivati na odgovarajućim pozicijama rashoda i obaveza.

Nakon izvršene revizije za 2019. godinu date su ukupno 43 preporuke, od čega je pet novih i 38 preporuka koje su već date u Izvještaju o finansijskoj reviziji za 2017. godinu (26 nerealizovanih i 12 djelimično realizovanih).

4. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Sistem internih kontrola

Cilj sistema internih kontrola je da osigura razumno uvjerenje da Županija u obavljanju poslova iz djelokruga i nadležnosti upravlja javnim sredstvima zakonito, transparentno, ekonomično, efikasno i efektivno, odnosno, da interne kontrole funkcioniraju adekvatno i efikasno, u skladu sa važećom regulativom.

Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH,⁷ Pravilnik o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH⁸ i Standardi interne kontrole u javnom sektoru u FBiH⁹ nalažu uspostavljanje, vođenje i procjenu sistema internih kontrola na osnovu COSO modela¹⁰.

Rukovodioci budžetskih korisnika odgovorni su za uspostavljanje funkcionalnog sistema interne kontrole u skladu sa propisima koji to regulišu, kao i za uspostavljanje, razvoj i implementaciju odgovarajućeg, efikasnog, efektivnog i ekonomičnog finansijskog upravljanja i kontrola u instituciji. Odgovorni su da ciljeve korisnika javnih sredstava ostvaruju upravljanjem tim sredstvima na zakonit, ekonomičan, efikasan i efektivan način. Također, odgovorni su i za izradu internih akata (koji se zasnivaju na svih pet komponenti sistema internih kontrola, podzakonskim aktima, Standardima interne kontrole i dobrim praksama interne kontrole) i za implementaciju sistema finansijskog upravljanja i kontrole u svim organizacionim jedinicama institucije, poštujući principe zakonitosti, finansijskog upravljanja i transparentnosti u skladu sa standardima interne kontrole.

Doneseni su pravilnici o unutrašnjoj organizaciji kojim je utvrđena organizaciona struktura, sistematizacija radnih mjesta, sa opisom svakog radnog mjesta i potrebnim uslovima za njegovo obavljanje, uključujući i obaveze i odgovornosti, kao i pravilnici o plaćama. Provedenom revizijom konstatovali smo da Zakon o plaćama na nivou Županije još nije donesen, iako je članom 60. Zakona o izmjenama Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH¹¹, definisano da se koeficijenti i platni razredi zaposlenih u organima vlasti kantona utvrđuju zakonima o plaćama i naknadama uposlenih u organima vlasti kantona. Također, propisi vezani za obračun plaća i naknada nisu usaglašeni s članovima 59. i 60. Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH, kojim je utvrđen rok za usaglašavanje 90 dana od dana primjene ovog Zakona.

U 2019. godini nije uspostavljen budžetski nadzor, kako je predviđeno članovima 79. do 81. Zakonom o budžetima u FBiH i članom 5. Uredbe o budžetskom nadzoru u FBiH. Provedenom revizijom konstatovali smo da je Ministarstvo financija pripremlilo i poslalo u proceduru Nacrt Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji, kojim su sistematizovane posebne unutrašnje organizacione jedinice iz oblasti budžetske inspekcije i interne revizije za obavljanje utvrđenih poslova, ali koji još uvijek nije donesen.

Uredbom o utvrđivanju vlastitih prihoda, načina i rokova raspodjele¹² predviđeno je da će se utvrđivanje vrste vlastitih prihoda, načina i rokova raspodjele korisnika budžeta kantona urediti kantonalnim propisima. Vlada Županije je 3. 10. 2019. godine donijela Uredbu o vrsti vlastitih prihoda i načina i rokova raspodjele¹³, na osnovu koje je ministar financija, 14. 10. 2019. godine donio Instrukciju o procedurama za uplatu prihoda koji nisu obuhvaćeni Uredbom o vrsti vlastitih prihoda i načina i rokova raspodjele¹⁴.

⁷ „Službene novine FBiH“, br. 38/16

⁸ „Službene novine FBiH“, br. 6/17

⁹ „Službene novine FBiH“, br. 75/16

¹⁰ COSO model je općeprihvaćeni međunarodni model za uspostavljanje, vođenje i procjenu sistema internih kontrola koji čini pet međusobno povezanih komponenti: kontrolno okruženje, procjena rizika, kontrolne aktivnosti, informacije i komunikacije, praćenje i procjena. Ovaj model definiše internu kontrolu kao postupke koje poduzima rukovodstvo zajedno sa zaposlenicima institucije koja je osmišljena da osigura razumno uvjerenje da se postizanje ciljeva poslovanja odvija putem efikasnih i efektivnih procesa, da je osigurana pouzdanost finansijskog izvještavanja, kao i usklađenost sa važećom regulativom.

¹¹ „Službene novine FBiH“, br. 45/10, 111/12 i 20/17

¹² „Službene novine FBiH“, br. 60/16

¹³ „Narodne novine županije Zapadnohercegovačke“, br. 23/19

¹⁴ „Narodne novine županije Zapadnohercegovačke“, br. 24/19

Međutim, Ministarstvo financija nije donijelo akt o otvaranju posebnih transakcijskih računa, načinu planiranja, prikupljanja, evidentiranja i raspolaganja sredstvima s posebnih namjenskih računa otvorenih kao podračuna u okviru Jedinstvenog računa Trezora, u skladu sa važećim Zakonom o trezoru u FBiH¹⁵. Posljedica navedenog je da na nivou Županije nije propisano planiranje namjenskih sredstava, način prikupljanja i evidentiranje uplaćenih namjenskih sredstava i način raspolaganja istim.

Ministarstvo financija je 3. 9. 2019. godine donijelo Računovodstvene politike za korisnike proračuna Županije Zapadnohercegovačke i Riznicu Županije Zapadnohercegovačke¹⁶.

Budžetski korisnici su sačinili godišnje izvještaje o funkcionisanju sistema finansijskog upravljanja i kontrole, u skladu s članom 14. Zakona o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i članom 10. Pravilnika o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH i u propisanom roku dostavili Ministarstvu financija, koje je sačinilo Konsolidirani izvještaj o funkcioniranju sistema finansijskog upravljanja i kontrole, propisan članom 15. Zakona o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i 30. 3. 2020. godine dostavilo Federalnom ministarstvu finansija.

Ministarstvo financija nije donijelo Strategiju upravljanja rizicima, niti je utvrdilo registar rizika i identifikovalo poslovne procese u skladu sa odredbama Zakona o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH. Također smo utvrdili da većina budžetskih korisnika Županije nije dizajnirala i implementirala finansijsko upravljanje i kontrolu, odnosno nije uspostavila interne kontrole u skladu s propisima.

Naši nalazi, vezano za sistem internih kontrola ukazuju da je sistem internih kontrola u pojedinim slučajevima nezadovoljavajući u dijelu izdataka za naknade za rad u komisijama, izdataka za reprezentaciju, usluga telefonije, korištenja službenih vozila, isplate putnih troškova, iskazivanja stalnih sredstava, potraživanja, obaveza i vanbilansne evidencije, obavljanja godišnjeg popisa, primjene Zakona o javnim nabavkama i dr., što je detaljnije obrazloženo u daljem tekstu Izvještaja.

Za sve naprijed navedene nedostatke i slabosti u funkcionisanju sistema internih kontrola date su odgovarajuće preporuke u dijelovima Izvještaja u kojima su šire konstatovane spomenute aktivnosti.

Županija u revidiranoj godini nije uspostavila sistem internih kontrola zasnovan na COSO modelu, kako je predviđeno Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i Standardima interne kontrole.

Izjave o fiskalnoj odgovornosti sačinili su i u propisanom roku dostavili Ministarstvu financija svi budžetski korisnici, u skladu sa članom 44. Zakona o budžetima u FBiH i članom 2. i 6. Pravilnika o obliku i sadržaju, načinu popunjavanja i predaje izjave o fiskalnoj odgovornosti. U skladu sa navedenim propisima, Ministarstvo financija vrši prijem, formalnu i suštinsku kontrolu, a o uočenim nepravilnostima po provedenim provjerama treba da izvještava nadležnu budžetsku inspekciju, koja još uvijek nije uspostavljena. Uz izjavu nisu priloženi propisani prilozi.

Preporuke:

- **uspostaviti sistem internih kontrola u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i Standardima interne kontrole u javnom sektoru u FBiH;**
- **donijeti akt o otvaranju posebnih transakcijskih računa, načinu planiranja, prikupljanja, evidentiranja i raspolaganja sredstvima s posebnih namjenskih računa otvorenih kao podračuna u okviru Jedinstvenog računa Trezora, u skladu sa Zakonom o trezoru u FBiH;**
- **uz Izjavu o fiskalnoj odgovornosti sačiniti i dostaviti predviđene priloge, u skladu s Pravilnikom o obliku i sadržaju, načinu popunjavanja i predaje izjave o fiskalnoj odgovornosti.**

¹⁵ „Službene novine FBiH“, br. 26/16

¹⁶ „Narodne novine županije Zapadnohercegovačke“, br. 21/19

Interna revizija

Odredbama Zakona o budžetima u FBiH, Zakona o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH¹⁷ i Pravilnika o kriterijima za uspostavljanje jedinica za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH¹⁸ utvrđena je obaveza kantona u FBiH da pri kantonalnom ministarstvu finansija uspostave zajedničku jedinicu za internu reviziju, koja će pokrivati sve budžetske organizacije prvog i drugog reda u sastavu kantona. Postojećim Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva finansija umjesto jedinice za internu reviziju predviđen je samostalni izvršilac – stručni savjetnik za poslove interne revizije proračunskih korisnika-interni revizor, što nije u skladu sa odredbama navedenih zakona i Pravilnika.

Posljedica navedenog je da se ne vrši praćenje i ocjenjivanje internih kontrola kod budžetskih korisnika u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH, Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o kriterijima za uspostavljanje jedinica za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH.

Preporuka:

- **uspostaviti zajedničku jedinicu za internu reviziju, u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH, Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o kriterijima za uspostavljanje jedinica za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH.**

Prevenција korupcije

Vlada Županije je u oktobru 2017. godine usvojila Strategiju Županije za borbu protiv korupcije 2017–2019., koja određuje prepoznata prioriteta područja borbe protiv korupcije i ciljeve ključne za dalji razvoj i jačanje antikoruptionskog mehanizma u dvogodišnjem razdoblju. Akcijski plan za provedbu Strategije Županije za borbu protiv korupcije 2017–2019.¹⁹, donesen je u januaru 2018. godine i njime su utvrđene aktivnosti, vremenski rok za provođenje aktivnosti, nadležna tijela, indikatori za mjerenje uspjeha pri realizaciji aktivnosti i opis potrebnih finansijskih sredstava za provedbu aktivnosti u 2018. i 2019. godini. Nije nam prezentirana dokumentacija o dosadašnjim aktivnostima na implementaciji ovog Akcijskog plana, niti je sačinjen Izveštaj o implementaciji Strategije Županije i Akcijskog plana za provedbu Strategije Županije za borbu protiv korupcije 2017–2019. godine. Ne možemo potvrditi ni da su doneseni planovi integriteta u tijelima s javnim ovlastima Županije, što je bilo predviđeno Akcijskim planom u trećem i četvrtom kvartalu 2018. godine.

Rješenjima Vlade iz 2018. i 2019. godine imenovano je Povjerenstvo za sprečavanje korupcije u Županiji sa zadatkom realizacije i provođenja Akcijskog plana i koordinacije aktivnosti svih institucija i javnih službi Županije u sprečavanju korupcije, ali nisu prezentirani izvještaji o radu ni druga relevantna dokumentacija kojom bi potvrdili da su preduzete sve potrebne aktivnosti na realizaciji i provođenju Akcijskog plana.

Preporuka:

- **potrebno je da svi budžetski korisnici donesu planove integriteta i poduzmu preventivne mjere kako bi smanjili mogućnosti nastanka koruptivnih pojava.**

5. PLANIRANJE, DONOŠENJE BUDŽETA I IZVJEŠTAVANJE

Proračun za 2019. godinu usvojen je 28. 12. 2018. godine u iznosu od 85.994.142 KM²⁰, a Izmjene i dopune Proračuna 13. 12. 2019. godine u iznosu od 88.870.994 KM²¹. Izmjenama i dopunama Proračuna planirani su tekući rashodi (79.859.302 KM), kapitalni izdaci (4.411.692 KM), otplata duga (3.900.000 KM) i tekuća zaliha (700.000 KM).

¹⁷ „Službene novine FBiH“, br. 47/08 i 101/16

¹⁸ „Službene novine FBiH“, br. 82/13 i 74/14

¹⁹ „Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, br. 1/18

²⁰ „Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, br. 23/18

²¹ „Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, br. 29/19

Uvidom u dokumentaciju vezanu za planiranje, izradu i izvršavanje Proračuna za 2019. godinu utvrdili smo da nisu u potpunosti ispoštovane odredbe Zakona o budžetima u FBiH i Zakona o izvršenju Proračuna Županije Zapadnohercegovačke za 2019. godinu (u daljem tekstu: Zakon o izvršavanju Proračuna), a što se odnosi na sljedeće:

- Zakonom o budžetima u FBiH, predviđeno je da nadležno ministarstvo finansija sačini i do 15. 5. tekuće godine dostavi nadležnom organu prijedlog smjernica ekonomske i fiskalne politike, koji donosi ove smjernice do 31. 5. tekuće godine (član 17. stav 2. i 3. ovog Zakona), a pripremi DOP i do 15. 6. tekuće godine dostavi nadležnom organu (član 18. stav 1. Ovog Zakona). Ministarstvo finansija je sačinilo i dostavilo Vladi Županije 20. 6. 2018. godine, Dokument okvirnog proračuna (DOP) za period 2019. - 2021. godine, a Vlada Županije je DOP usvojila 3. 7. 2018. godine. U DOP-a sadržane su i Smjernice ekonomske i fiskalne politike za period 2019 - 2021. godine. DOP je objavljen na web stranici Ministarstva finansija. Također, Ministarstvo finansija je 19. 12. 2018. godine, Vladi Županije dostavilo Nacrt Proračuna Županije za 2019. godinu, dok je Zakonom o budžetima u FBiH, predviđeno do 15. 10. tekuće godine. S obzirom na to da nisu ispoštovani utvrđeni rokovi izrade Proračuna Županije za 2019. godinu, nisu u potpunosti ispoštovani i propisani članovi 15., 17., 18. i 25. Zakona o budžetima u FBiH.
- Prema članu 52. Zakona o budžetima u FBiH, plaćanje obaveza iz osnova vanjskog i unutrašnjeg duga prioritetna je obaveza Federacije, kantona, grada, općine i vanbudžetskog fonda, a članom 13. Zakona o izvršavanju Proračuna na prvom mjestu prioriteta je plaćanje obaveza po kreditima i dr., kojih se Županija nije pridržavala, imajući u vidu da nije izmirivala sve obaveze po osnovu uzetih kredita.
- Preraspodjela sredstava utvrđena je članom 21. Zakona o izvršavanju Proračuna Županije Zapadnohercegovačke kojim je propisano da se sredstava raspoređena Proračunom ne mogu preraspoređivati između proračunskih korisnika niti unutar jednog proračunskog korisnika. Iznimno, Vlada može po zahtjevu korisnika, a na prijedlog Ministarstva finansija, odlučiti da se nedovoljno planirani izdaci korisnika podmire iz vlastitih ušteta tog proračunskog korisnika ili iz ušteta drugih korisnika uz prethodno pribavljenu saglasnost onog korisnika sa kojeg se predlaže preraspodjela. Zahtjev korisnika dostavlja se Ministarstvu finansija na razmatranje i postupanje. Iz prezentirane dokumentacije konstatovali smo da je Vlada 18. 12. 2019. godine donijela tri zaključka o odobravanju preraspodjele sredstava Proračuna u ukupnom iznosu od 18.400 KM, 20. 12. 2019. godine donijela jedan zaključak o odobravanju preraspodjele u iznosu od 7.000 KM, a 31. 12. 2019. godine donijela 16 zaključaka o odobravanju preraspodjele sredstava Proračuna za 2019. godinu u ukupnom iznosu od 3.912.005 KM. Ovim preraspodjelama je između ostalog, odobreno povećanje u iznosu od 260.000 KM na poziciji Ministarstva finansija - za izvršenje sudskih presuda i rješenja o izvršenju, u iznosu od 500.000 KM za bruto plaća Ministarstva unutarnjih poslova, ali i Vlade Županije za iznos od 1.085.000 KM i to iznos od 70.000 KM za tekući transferi za udruge, iznos od 700.000 KM za mjesne zajednice, 300.000 KM ponovo za udruge i 15.000 KM za vjerske zajednice. **S obzirom na to da su Izmjene i dopune Proračuna za 2019. godinu usvojene 13. 12. 2019. godine i da je ovim preraspodjelama pozicija tekućih transfera Vlade sa 2.967.000 KM, koliko je odobreno izmjenama Proračuna, povećana za 1.085.000 KM ili 36,57% (4.052.000 KM), ne možemo potvrditi da su realno planirani tekući transferi Vlade.**
- Proračunom za 2019. godinu nije planirano pokriće ostvarenog deficita iz prethodnih godina, u skladu sa članom 43. stav 2. Zakona o budžetima u FBiH, koji je na datum prethodnog bilansa iznosio 37.463.328 KM.
- Provedenom revizijom smo konstatovali da nisu na odgovarajućoj poziciji planirani, odobreni i realizovani tekući transferi kod Ministarstva prostornog uređenja, graditeljstva i zaštite okoliša i Ministarstva gospodarstva, s obzirom da isti imaju karakter kapitalnih transfera, jer su doznačeni za kapitalne izdatke, a što smo navodili i u prethodnim izvještajima.

- Prema Poslovniku o radu Vlade Županije²², Vlada donosi Godišnji program rada po pravilu do početka kalendarske godine, za narednu godinu, kojim se utvrđuju osnovne zadaće Vlade, a sastoji se iz tematskog i zakonodavnog dijela. Na osnovu ovog Poslovnika, Vlada je donijela Odluku o metodologiji izrade i donošenja Programa rada i izvješća o radu Vlade Županije Zapadnohercegovačke i županijskih tijela²³, kojom je utvrđeno da županijska tijela Vladi dostavljaju izrađene Programe rada za narednu godinu najkasnije do 31. 10. tekuće godine, a godišnji program rada Vlada donosi 31. 12. tekuće godine, za narednu godinu na koju se program odnosi. Prezentiran nam je Program rada Vlade za 2019. godinu, koji je donesen 30. 4. 2019. godine, što nije u skladu sa Poslovníkom o radu Vlade. Nije nam prezentirano Izvješće o radu Vlade, koji je u skladu sa ovom Odlukom, Vlada trebala donijeti do 28. 2. tekuće godine za prethodnu godinu. Shodno navedenom Vlada nije donijela Program rada Vlade za 2019. godinu u skladu sa Poslovníkom o radu Vlade. Također, Vlada nije donijela Izvještaj o radu za 2019. godinu u skladu sa Odlukom o metodologiji izrade i donošenja Programa rada i izvješća o radu Vlade Županije Zapadnohercegovačke i županijskih tijela.

Izvješće o izvršenju Proračuna Županije za razdoblje 1. 1. - 31. 12. 2019. godine Ministarstvo financija je dostavilo Vladi, koja je Zaključkom od 22. 5. 2020. godine utvrdila tekst Izvješća i uputila u dalju proceduru Skupštini. Skupština je Zaključkom od 30. 6. 2020. godine usvojila Izvješće o izvršenju Proračuna Županije za 2019. godinu.

Preporuka:

- ***kod izrade, donošenja i izvršavanja budžeta potrebno je pridržavati se odredbi Zakona o budžetima u FBiH i Zakona o izvršavanju Proračuna Županije Zapadnohercegovačke.***

6. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Godišnje finansijske izvještaje Županije za 2019. godinu, Ministarstvo financija je sačinilo i dostavilo nadležnim organima i institucijama u utvrđenom roku. Ministarstvo financija Županije sačinilo je godišnje izvješće za proračun Županije i izvršilo konsolidaciju izvješća na razini Županije u skladu sa odredbama Zakona o budžetima u FBiH i Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.

Uz finansijske izvještaje nije sačinjena i dostavljena Analiza iskaza, koju su budžetski korisnici dužni sačiniti i dostaviti uz godišnje računovodstvene izvještaje, u kome treba da obrazlože izvršenje budžeta sa posebnim osvrtom na odstupanja ostvarenih od planiranih prihoda i primitaka, rashoda i izdataka u skladu sa Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH²⁴. Također ni drugi budžetski korisnici nisu sačinili i uz finansijske izvještaje dostavili analize iskaza.

Preporuka:

- ***potrebno je da budžetski korisnici uz godišnje računovodstvene izvještaje sačine analizu iskaza, odnosno tekstualni dio, kako je to predviđeno odredbama Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.***

6.1 GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA

6.1.1 Prihodi i primici

U konsolidiranom Godišnjem izvješću o izvršenju proračuna za 2019. godinu, prihodi i primici iskazani su u iznosu od 89.526.354 KM, što je u odnosu na prihode i primitke planirane Proračunom više za 655.360 KM.

Strukturu prihoda i primitaka čine: prihodi od poreza u iznosu od 79.132.627 KM, neporezni prihodi od 9.249.140 KM i primljeni transferi i donacije od 1.144.587 KM.

²² „Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, br. 3/03

²³ „Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, br. 32/19

²⁴ „Službene novine FBiH“, br. 69/14 i 14/15

6.1.1.1 Prihodi od poreza

Prihodi od poreza odnose se na prihode od indirektnih poreza iskazanih u iznosu od 54.862.724 KM, porez na dobit pojedinaca i preduzeća u iznosu od 17.032.188 KM, porez na dohodak od 6.199.906 KM, porez na imovinu od 1.020.698 KM, porez na plaću i radnu snagu od 11.890 KM, porez na dobra i usluge i ostali porezi 5.220 KM.

6.1.1.2 Neporezni prihodi

Neporezni prihodi odnose se na naknade, takse i prihode od pružanja javnih usluga u iznosu od 7.862.768 KM, novčane kazne od 1.182.358 KM, prihode od preduzetničkih aktivnosti i imovine i prihode od pozitivnih tečajnih razlika od 201.494 i druge tekuće prihode od 2.520 KM.

Prihodi od pružanja javnih usluga su iskazani u iznosu od 1.297.446 KM, od čega su Prihodi od pružanja usluga građanima (529.793 KM), a Prihodi od pružanja usluga drugima (767.071 KM), koji u skladu sa klasifikacijom utvrđenom Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH²⁵, predstavljaju vlastite prihode budžetskih korisnika. Vlada Županije je u 2019. godini donijela Uredbu o vrsti vlastitih prihoda i načina i rokova raspodjele, kojom je utvrđeno koji korisnici ostvaruju vlastite prihode, a ministar financija, Instrukciju o procedurama za uplatu prihoda koji nisu obuhvaćeni Uredbom o vrsti vlastitih prihoda i načina i rokova raspodjele, kojom je utvrđeno da se na ovoj poziciji evidentiraju isključivo vlastiti prihodi. Uredbom su utvrđene vrste vlastitih prihoda i korisnici koji ih ostvaruju i to: Stručna služba Skupštine Županije (za objavu oglasa i od pretplate na Narodne novine Županije), Vlada Županije (na ime zakupnine po osnovu zakupa poslovnih prostora), Ministarstvo unutarnjih poslova (za smještaj i osiguranje privremeno oduzetih vozila, od dodatnog angažiranja policijskih službenika i opreme, od dodatnih mjera osiguranja, od dostavljanja zapisnika o izvršenom očevidu), Ministarstvo pravosuđa i uprave (od prodaje priručnika i literature za polaganje stručnog upravnog ispita, čiji je izdavač ovo Ministarstvo), Ministarstvo financija (naknade troškova postupka koje uplaćuju obveznici poreza na promet nekretnina u postupku procjene tržišne vrijednosti nekretnina) i Oblast osnovnog i srednjeg obrazovanja (prihodi od uplate naknade za školarine, za prekvalifikaciju i od uplate participacije u glazbenim školama). Uvidom u dokumentaciju konstatovali smo da vlastiti prihodi ostvareni po osnovu ove Uredbe, nisu u potpunosti evidentirani na propisanoj poziciji u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH, s obzirom na to da su na ovoj poziciji evidentirani prihodi od pružanja usluga Uprave za inspeksijske poslove, Uprave za civilnu zaštitu, Ministarstva zdravstva, rada i socijalne skrbi i drugih budžetskih korisnika, koji u skladu sa ovom Uredbom nisu predviđeni, kao korisnici koji ostvaruju vlastite prihode.

Prihodi od koncesija su prema podacima obrasca Raspodjela javnih prihoda na korisnike - B2 za Županiju prikupljeni u iznosu od 166.854 KM, od čega je prema Zakonu o pripadnosti javnih prihoda i financiranju Županije²⁶ i Zakonu o koncesijama²⁷, po 50% ili 83.427 KM raspoređeno Županiji i općinama na čijem području se nalaze predmeti koncesije.

Prema pomoćnoj evidenciji Ministarstva gospodarstva na 31. 12. 2019. godini sa pravnim i fizičkim licima zaključeno je 26 koncesijskih ugovora, od kojih je jedan zaključen u 2019. godini za eksploataciju boksita na ležištu L-68 „Mala Oluja“ eksploatacijsko polje „Mratnjača“ Posušje. Ugovori se odnose na eksploataciju boksita, zahvaćanje vode, nasade: vinove loze, smilja, voćnjaka, proizvodnju povrća i sl.

Ne možemo potvrditi iskazani iznos prihoda od koncesija, s obzirom na to da su nam prezentirana četiri rješenja ministra gospodarstva o utvrđivanju prava na preknjižavanje, na osnovu kojih je zbog uplate na pogrešnu vrstu prihoda, prihod po ovom osnovu trebalo povećati za 26.041 KM.

²⁵ „Službene novine FBiH“, br. 60/14

²⁶ „Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, br. 23/14

²⁷ „Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, br. 13/13

U okviru neporeznih prihoda iskazani su i prihodi za namjenska sredstva, naknade za opće korisne funkcije šuma (1.433.878 KM), vodne naknade (956.119 KM), posebne naknade za zaštitu okoliša (825.800 KM), posebne naknade za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća (272.421 KM), koji se koriste za finansiranje namjena utvrđenih posebnim zakonskim propisima.

Preporuka:

- **preduzeti sve zakonom propisane mjere za naplatu potraživanja od svih koncesionara.**

6.1.1.3 Primljeni transferi i donacije

Primljeni transferi i donacije iskazani su u iznosu od 1.147.107 KM, što je u odnosu na planirane manje za 588.643 KM. Od navedenog iznosa 1.078.988 KM se odnosi na primljene transfere od ostalih nivoa vlasti i fondova, 65.599 KM, na primljene tekuće transfere od inozemnih vlada i međunarodnih organizacija.

6.1.2 Rashodi, izdaci i finansiranje

U Godišnjem izvješću o izvršenju proračuna za 2019. godinu, iskazani su rashodi i izdaci u iznosu od 86.351.560 KM, što u odnosu na planirane u iznosu od 88.870.994 KM predstavlja ostvarenje od 97,2%.

Strukturu rashoda i izdataka čine: plaće, naknade i doprinosi 58.641.046 KM (67,9%), tekući transferi i drugi tekući rashodi 15.599.206 KM (18,1%), izdaci za materijal, sitan inventar i usluge 5.991.468 KM (6,9%), izdaci za otplate dugova 2.634.024 KM (3,1%), kapitalni transferi 1.708.546 KM (2,0%), izdaci za nabavku stalnih sredstava 1.562.417 KM (1,8%) i izdaci za kamate 214.853 KM (0,2%).

6.1.2.1 Plaće i naknade troškova zaposlenih

Plaće i naknade troškova zaposlenih iskazane u iznosu od 53.467.255 KM čine bruto plaće i naknade plaća u iznosu od 44.623.965 KM, te naknade troškova zaposlenih u iznosu od 8.843.290 KM.

Bruto plaće i naknade plaća i pripadajući porezi i doprinosi iskazane su u iznosu 49.797.756 KM, a iste su u odnosu na prethodnu godinu veće za 2.290.096 KM zbog povećanja broja zaposlenih i bruto osnovice za obračun plaća i naknada.

Zakon o plaćama na nivou Županije još uvijek nije donesen, što nije u skladu s članom 60. Zakona o izmjenama Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH, kojim je definisano da se koeficijenti i platni razredi zaposlenih u organima vlasti kantona utvrđuju zakonima o plaćama i naknadama uposlenih u organima vlasti kantona. Također, propisi vezani za obračun plaća i naknada nisu usaglašeni sa članovima 59. i 60. Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH²⁸, iako je utvrđen rok od 90 dana od dana primjene ovog Zakona.

Osnovica za obračun plaća i naknada utvrđena je aktima Vlade i Skupštine i različita je za pojedine budžetske korisnike. Osnovica za obračun plaća za nosioce zakonodavne i izvršne vlasti iznosila je 237,88 KM, a od 1. 9. 2019. godine 249,77 KM. Za državne službenike i namještenike iznosila je 466,43 KM, a od 1. 9. 2019. godine 489,75 KM, za zaposlenike u školama 466,43 KM, a od 1. 9. 2019. godine 489,75 KM i za sve ostale zaposlenike 261,66 KM, a od 1. 9. 2019. godine 274,74 KM.

Koeficijenti za nosioce zakonodavne i izvršne vlasti utvrđeni su Zakonom o pravima izabranih dužnosnika nositelja izvršenih funkcija i savjetnika u institucijama vlasti u Županiji Zapadnohercegovačkoj²⁹ i iznosili su: za predsjednika Vlade i Skupštine 12,00, za ministre i dopredsjednika Skupštine 11,00, za zastupnike u Skupštini 9,00 i 8,00 za savjetnike. Navedenim Zakonom utvrđen je i položajni dodatak nositelja izvršnih funkcija u visini od 30% od njihove plaće. Za državne službenike koeficijenti su utvrđeni u rasponu od 2,90 do 5,30, dok su za namještenike utvrđeni u rasponu od 1,75 do 2,80.

²⁸ „Službene novine FBiH“, br. 45/10, 111/12 i 20/17

²⁹ „Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, br. 8/07

Najviša isplaćena neto plaća je plaća u iznosu od 3.988 KM, najniža isplaćena neto plaća je iznosila 604 KM, a prosječna neto plaća na nivou Županije iznosila je 1.123 KM.

Naknade troškova zaposlenih iskazane su u iznosu od 8.843.290 KM i odnose se na: naknade za topli obrok (4.519.053 KM), naknade za prevoz s posla i na posao (2.424.904 KM), regres za godišnji odmor (1.072.389 KM), otpremnine zbog odlaska u penziju (116.083 KM), jubilarne nagrade za stabilnost u radu, darovi djeci i sl. (485.862 KM), pomoć u slučaju smrti (98.100 KM), pomoć u slučaju teže invalidnosti (64.185 KM), pomoć u slučaju ostalih bolesti (62.000 KM) i druge naknade. Ove naknade obračunate su i isplaćene u skladu s Odlukom o naknadama iz osnova materijalnih prava uposlenih kod korisnika proračuna u Županiji³⁰.

U skladu s ovom Odlukom, obračun i isplata naknade za prevoz vrši se na način da se uposleniku čije je mjesto stanovanja udaljeno najmanje dva kilometra od mjesta rada obračunava naknada u visini od 0,25 KM po pređenom kilometru, za dane provedene na radu, s tim da ista ne može biti veća od 300 KM bez obzira na udaljenost, a udaljenost se utvrđuje na osnovu izjave uposlenika koju je ovjerilo nadležno tijelo. Obračun i isplata jubilarnih nagrada za neprekidan rad u tijelima, ustanovama i organizacijama koje se finansiraju iz Proračuna Županije vrši se kako slijedi: za navršenih 10 godina radnog staža u visini 40% prosječne mjesečne neto plaće isplaćene u FBiH u prethodna tri mjeseca, za navršenih 20 godina radnog staža u visini 80% prosječne mjesečne neto plaće isplaćene u FBiH u prethodna tri mjeseca, za navršenih 30 godina radnog staža u visini 120% prosječne mjesečne neto plaće isplaćene u FBiH i na njih su obračunati pripadajući porezi i doprinosi.

Način obračuna naknade za prevoz prema navedenoj Odluci nije u skladu sa Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH, kao ni obračun i isplata jubilarnih nagrada koje nisu ni predviđene navedenim Zakonom.

Preporuka:

- ***preduzeti aktivnosti na donošenju propisa iz oblasti plaća i naknada, u skladu sa Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH.***

6.1.2.2 Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge

Izdaci za materijal, sitni inventar i usluge iskazani su u iznosu od 5.991.468 KM, a odnose se na ugovorene i druge posebne usluge (2.950.965 KM), izdatke za komunikaciju i komunalne usluge (878.741 KM), izdatke za energiju (654.536 KM), nabavku materijala i sitnog inventara (556.324 KM), izdatke za usluge prevoza i goriva (368.748 KM), izdatke za tekuće održavanje (338.754 KM), izdatke osiguranja, bankarskih usluga i platnog prometa (112.681 KM), putne troškove (99.028 KM) i unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine (31.692 KM).

Ugovorene i druge posebne usluge najvećim dijelom čine ostali izdaci za druge samostalne djelatnosti, izdaci za rad u komisijama, usluge reprezentacije i izdaci za naknade Skupštinskim zastupnicima.

Ostali izdaci za druge samostalne djelatnosti iskazani su u iznosu 857.213 KM, a odnose se na ugovore o djelu za kontinuirano obavljanje poslova koji predstavljaju poslove koji su sistematizovani pravilnicima o unutrašnjoj organizaciji budžetskih korisnika. Najvećim dijelom ugovori o djelu zaključivani su za obavljanje nastave u osnovnim školama (306.767 KM) i srednjim školama (277.292 KM). Ne možemo potvrditi osnovanost zaključivanja ugovora o djelu za obavljanje poslova koji su sistematizirani pravilnicima o unutrašnjoj organizaciji. Radi se o redovnim poslovima koji su regulisani Zakonom o radu radi čega i ne mogu da imaju karakter i tretman ugovora o djelu. S obzirom na navedeno, za obavljanje poslova koji su sistematizovani pravilnicima o unutrašnjoj organizaciji i koji se obavljaju u kontinuitetu tokom cijele godine izvršiocima se angažiraju u skladu s odredbama Zakona o radu, Zakona o državnim službenicima u Županije Zapadnohercegovačke i Zakona o namještenicima Županije Zapadnohercegovačke i nema osnova da se ugovori o djelu zaključuju za redovne, sistematizovane poslove, koji se obavljaju u kontinuitetu tokom cijele godine.

³⁰ „Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, br. 01/17, 17/17, 24/17 i 5/18

Izdaci za rad u komisijama iskazani su u neto iznosu od 568.823 KM, a najvećim dijelom se odnose na Ministarstvo financija (180.594 KM), Ministarstvo prosvjete (148.913 KM) i Vladu (83.632 KM). Odlukom o izmjenama i dopunama Odluke o načinu osnivanja i utvrđivanja visine naknade za rad radnih tijela³¹ utvrđena je visina naknade članu komisije do iznosa 100 KM, a za obavljanje tehničkih poslova do 30 KM. Definirano je i to da se radno tijelo može osnovati samo za poslove i zadaće koje nisu u djelokrugu rada nijednog uposlenog u tijelu državne službe kao i za poslove i zadaće za koje je posebnim zakonskim ili podzakonskim aktima utvrđeno da ih obavlja radno tijelo. Provedenom revizijom konstatovali smo da su u određenim slučajevima obračunavane i isplaćivane naknade članovima za rad u komisijama iako su poslovi obavljani u toku radnog vremena i obavljali su ih zaposlenici kojima su poslovi u djelokrugu rada i za poslove koje smatramo redovnim poslovima (npr. godišnji popis imovine i obaveza, komisije za javne nabavke). S obzirom na to da se u komisije imenuju i zaposlenici koji ostvaruju prihod od nesamostalne djelatnosti u smislu člana 10. i 27. Zakona o porezu na dohodak³² i člana 8. Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dohodak, ne možemo potvrditi opravdanost isplata članovima komisija u koje se imenuju zaposlenici u slučajevima kada se poslovi obavljaju u toku radnog vremena, posebno jer primaju naknadu po osnovu plaće i ostale naknade koje proizlaze iz radnog odnosa za poslove na koje su raspoređeni. Pored navedenog, po osnovu isplaćenih naknada za rad zaposlenika u ovim komisijama nisu obračunati porezi i puni doprinosi, kojima je definisano da se naknade zaposlenima na osnovu angažmana po bilo kojem osnovu, bilo da se izvršavaju u radno vrijeme ili izvan radnog vremena, smatraju oporezivim prihodom po osnovu nesamostalne djelatnosti i kao takve se oporezuju na način propisan članom 27. Zakona o porezu na dohodak i članovima 16. i 21. Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dohodak.

Usluge reprezentacije iskazane su u iznosu od 184.754 KM, a najvećim dijelom se odnose na Skupštinu (37.428 KM), Vladu (35.250 KM), MUP (28.359 KM) i Ministarstvo financija (15.283 KM). Na nivou Županije nije usvojen akt kojim se definišu ovlaštenja, pravo, način i visina utroška sredstava reprezentacije, niti su svi budžetski korisnici donijeli interne akte kojima bi regulisali navedeno. Međutim, u revidiranom periodu u Županiji je bio na snazi Naputak o blagajničkom poslovanju³³ kojim je definisano da se isplate putem blagajne vrše za službeni put i po drugim osnovama do 200 KM i da se može izvršiti vanredna isplata, ali uz saglasnost Ministarstva financija. Uvidom u dokumentaciju određenih budžetskih korisnika konstatovali smo da su vršene isplate iz blagajne po drugim osnovama, kao što su izdaci za reprezentaciju, u iznosima iznad dozvoljenog, bez pribavljene saglasnosti Ministarstva financija, što nije u skladu s navedenim Naputkom.

Izdaci za naknade Skupštinskim zastupnicima iskazani su u iznosu od 142.519 KM. Iznos paušala u bruto iznosu sa pripadajućim porezom i doprinosima treba da utvrdi Administrativno-pravna komisija posebnim Zaključkom, u skladu sa Zakonom o porezu na dohodak te Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o pravima izabranih dužnosnika, nositelja izvršnih funkcija i savjetnika u institucijama vlasti u Županiji³⁴. Komisija je donijela Zaključak kojim se zastupnički paušal utvrđuje u iznosu od 614,93 KM bruto. Zaključak se primjenjivao za cijelu 2019. godinu.

Kod izdataka fiksne telefonije (122.121 KM) nije uspostavljena adekvatna kontrola, niti se vrši adekvatno praćenje mjesečne potrošnje budžetskih sredstava niti su jasno definisana ograničenja i način potrošnje. Županija nije izvršila potrebne izmjene važećeg akta koji reguliše ove izdatke. Izdaci za mobilni telefon iskazani su u iznosu od 80.516 KM i regulisani su Odlukom Vlade o korištenju službenih mobilnih telefona iz 2011. godine. Navedenom Odlukom je utvrđeno da se obustave prekoračenja iznosa obavljaju tromjesečno za prethodna tri mjeseca na način da ukupan iznos računa za tri mjeseca po pojedinom korisniku može iznositi najviše do tri mjesečna dopuštena iznosa.

Kod putnih troškova (99.028 KM) konstatovali smo da kod određenih budžetskih korisnika (Vlada za iznos od 23.465 KM) u putnim izvještajima nije vidljiv datum podnošenja izvještaja, niti je naveden kratak opis zadataka (poslova) koji su obavljani na službenom putu, a nisu prezentirani ni svi potrebni prilozi za pravdanje troškova, što nije u skladu s članom 6. Odluke o naknadama iz osnova materijalnih prava uposlenih kod korisnika proračuna u Županiji.

³¹ „Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, br.08/08 i 02/09

³² „Službene novine FBiH“, br.10/08, 09/10, 44/11, 07/13 i 65/13

³³ „Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, br. 24/15

³⁴ „Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, br. 08/07, 18/11 i 05/17

Uvjeti i način korištenja službenih vozila regulisani su Odlukom Vlade o korištenju službenih vozila koja propisuje da su budžetski korisnici dužni donijeti interne akte, odrediti osobe ovlaštene za popunjavanje i potpisivanje naloga ali nije decidno utvrđen način kontrole korištenja službenih vozila. Provedenom revizijom utvrdili smo da nisu svi budžetski korisnici postupili u skladu s navedenim, odnosno nisu usvojili interna akta kojima bi se regulisalo korištenje službenih vozila, te shodno tome ne možemo potvrditi da je uspostavljena adekvatna kontrola korištenja službenih vozila, a samim time ni izdataka koji nastaju po tom osnovu.

Preporuke:

- *za obavljanje poslova utvrđenih Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji potrebno je angažovanje izvršilaca vršiti u skladu sa Zakonom o državnim službenicima Županije Zapadnohercegovačke i Zakonom o namještenicima Županije Zapadnohercegovačke;*
- *ugovore o djelu zaključivati jednokratno, na određeno vrijeme, za tačno definisane poslove koje treba uraditi, u skladu sa zakonskim propisima;*
- *izvršiti izmjene i dopune Odluke o načinu osnivanja i utvrđivanja visine naknade za rad radnih tijela u dijelu ostvarivanja prava na naknadu i rada izvan redovnog radnog vremena, a naknade članovima komisija obračunavati i isplaćivati u skladu s ovom Odlukom;*
- *obračun poreza na naknade, nastalih po osnovu nesamostalne djelatnosti, vršiti na način propisan članom 27. Zakona o porezu na dohodak;*
- *donijeti procedure za korištenje sredstava reprezentacije, kojim će se definirati prava, način i kontrola korištenja ovih sredstava, a isplate putem blagajne vršiti u skladu s važećim propisima;*
- *preispitati i izvršiti adekvatne izmjene akta koji reguliše upotrebu mobilnih telefona u dijelu naplate prekoračenja, te pisanim aktom definisati procedure i ograničenja izdataka za fiksnu telefoniju;*
- *donijeti akt kojim se utvrđuje način i kontrola korištenja službenih vozila, te utvrditi normative utroška goriva i osigurati korištenje vozila svih budžetskih korisnika isključivo u službene svrhe.*

6.1.2.3 Tekući transferi i drugi tekući rashodi

Tekući transferi iskazani su u iznosu od 15.599.206 KM, što je za 942.392 KM više u odnosu na sredstva odobrena Izmjenama i dopunama Proračuna za 2019. godinu (14.656.814 KM). Ova razlika se odnosi na sredstva Tekuće zalihe i preraspodjele rashoda. Realizacija tekućih transfera odnosi se na transfere drugim nivoima vlasti u iznosu od (5.348.416 KM,) transfere pojedincima (3.636.641 KM), transfere neprofitnim organizacijama (3.826.072 KM) i subvencije javnim poduzećima (1.587.432 KM) i Subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima (25.000KM). Drugi tekući rashodi iznose 1.175.646 KM.

Značajni iznosi tekućih transfera realizovani su u okviru odobrenih sredstava Vlade Županije 4.397.396 KM i Skupštine Županije 100.000 KM, iako se većine istih odnosi na nadležnost resornih ministarstava, zbog čega su nepotrebno i neracionalno pojedini transferi za iste namjene dodjeljivani od strane više proračunskih korisnika.

Skupštini Županije su Proračunom Županije za 2019. godinu odobrena i realizovana sredstva tekućih transfera od 100.000 KM. Zakonom o izvršavanju Proračuna predviđeno je da o navedenim sredstvima odlučuje predsjednik Skupštine. Odlukom o utvrđivanju kriterija za raspoređivanje sredstava Proračuna Županije za 2019. godinu utvrđeni su maksimalni iznosi i ko može biti korisnik sredstava, a ne kriteriji za raspodjelu. Izvršenim uvidom u pojedinačne odluke predsjednika Skupštine utvrđeno je da su sredstva odobravana korisnicima na osnovu podnesenih zahtjeva, da nisu bili utvrđeni primjenjivi kriteriji za određivanje iznosa sredstva koja se odobravaju, kao i da nisu bili zadovoljeni principi transparentnosti i dostupnosti sredstava svim potencijalnim aplikantima.

Preporuka:

- **Odlukom o načinu i kriterijima raspodjele sredstava tekućih transfera utvrditi mjerljive kriterije za vrednovanje pristiglih zahtjeva, kojima bi se osigurala transparentnost kod dodjele sredstava odobrenih proračunom Skupštini Županije.**

Vladi Županije za tekuće transfere u 2019. godini odobrena su sredstva u iznosu od 2.967.000 KM, a realizovano je 4.397.396 KM. U navedenom iznosu su i sredstva tekuće zalihe koja su Proračunom odobrena u iznosu od 700.000 KM, a realizovana u iznosu od 682.673 KM, kao i sredstva iz preraspodjela između proračunskih korisnika, kojim su sredstva tekućih transfera povećana za 1.085.000 KM. Od ukupno iskazanog iznosa tekućih transfera, na transfere drugim nivoima vlasti odnosi se 3.067.401 KM, pojedincima 180.050 KM, neprofitnim organizacijama 1.124.945 KM i subvencije privatnim preduzećima 25.000 KM.

Struktura realizovanih tekućih transfera Vlade Županije data je u tabelarnom pregledu:

Opis	Planirano Izmjenama i dopunama Proračuna za 2019. god.	Osigurana sredstva iz tekuće rezerve (+;-)	Osigurana sredstva iz preraspodjela rashoda (+;-)	Ukupna sredstva u 2019. godini (2+3+4)	Ostvareno u 2019. godini
1	2	3	4	5	6
Tekući transferi	2.967.000	637.450	1.015.000	4.619.450	4.397.396
Tekući transferi drugim nivoima vlasti	2.540.000	31.100	700.000	3.271.100	3.067.000
- za sufinansiranje prevoza učenika	1.000.000	0	0	1.000.000	1.000.000
- za Sveučilište u Mostaru, Studentski centar u Mostaru i Zavod za odgoj i obrazovanje	550.000	0	0	550.000	500.000
- za SKB Mostar	150.000	0	0	150.000	150.000
- za mjesne zajednice	200.000	3.500	700.000	903.500	879.000
- za ostale zajedničke institucije	640.000	27.600	0	667.600	538.401
Tekući transferi pojedincima	0	180.050	0	180.050	180.050
- pojedincima	0	180.050	0	180.050	180.050
Tekući transferi neprofitnim organizacijama	427.000	401.300	315.000	1.143.300	1.124.945
- za kazneno-popravnim zavodima	100.000	0	-70.000	30.000	21.645
- za političke stranke	207.000	0	0	207.000	207.000
- za udruge	0	400.300	70.000 300.000	770.300	766.300
- za vjerske zajednice	120.000	1.000	15.000	136.000	130.000
Subvencije privatnim preduzećima	0	25.000	0	25.000	25.000
Subvencije privatnim preduzećima	0	25.000	0	25.000	25.000

Zakonom o izvršavanju Proračuna predviđeno je da će se sredstva tekućih transfera općinama za sufinansiranje prevoza učenika koristiti prema kriterijima koje utvrdi Vlada Županije, što je i uređeno Odlukom Vlade o utvrđivanju kriterija raspodjele sredstava gradovima i općinama u Županiji Zapadnohercegovačkoj za sufinansiranje prijevoza učenika utvrđenih Proračunom za 2019. godinu, prema kojoj je jedini kriterij broj upisanih učenika u devetim razredima osnovnih škola školske 2018./2019. godine. Proračunom je za sufinansiranje prevoza učenika planirano 1.000.000 KM, koliko je i iskazano. Predsjednik Vlade je sa načelnicima gradova/općina Županije zaključio ugovore o dodjeli sredstava za sufinansiranje prijevoza učenika, a Gradu Široki Brijeg iznos od 308.700 KM, Gradu Ljubuški iznos od 279.700 KM, Općini Posušje iznos od 219.100 KM i Općini Grude iznos od 192.500 KM, doznačen je u tri jednake tranše. Ugovorima o sufinansiranju nije utvrđeno koji iznos troškova snose gradovi/općine i ko provodi postupak odabira dobavljača.

Odlukom o prijenosu sredstava i zaključenim ugovorima utvrđeno je da će Ministarstvo znanosti, kulture i sporta pratiti namjenski utrošak u ime Vlade Županije. Prezentirano izvješće o utrošenim sredstvima se sastoji iz kopije izvoda banke iz koga se vidi da su sredstva doznačena primaocu transfera i kopije uplatnice, kojom je primalac sredstva doznačio na račun firme za prevoz učenika.

Iako su Proračunom Županije za 2019. godinu Vladi bila odobrena sredstva transfera za mjesne zajednice od 200.000 KM, nakon preraspodjele sredstava i iz Tekuće zalihe, ukupno je realizovano 879.000 KM. Sredstva su odobravana zaključcima Vlade na osnovu molbi mjesnih zajednica za različite potrebe, bez prethodno utvrđenih i primijenjenih kriterija za određivanje namjene i visine odobrenih sredstava, a najveći iznos transfera realizovan je nakon odobrene preraspodjele sredstava od 31. 12. 2019. godine, kojom je ova pozicija povećana za 700.000 KM. U skladu sa Zaključkom Vlade, korisnici su obavezni podnijeti dokumentirano Izvješće o utrošku sredstava, 15 dana nakon utroška sredstava. S obzirom na to da su sredstva kasno odobrena, korisnici nisu realizovali projekte, niti dostavili izvješća o utrošku sredstava.

Tekući transferi za ostale zajedničke institucije odobreni su u iznosu od 640.000 KM, a realizovani u iznosu od 538.401 KM. Zakonom o izvršavanju Proračuna utvrđeno je da će se sredstva za ostale zajedničke institucije koristiti prema aktima koje donosi Vlada Županije. Na osnovu zamolbe za finansijsku pomoć u deblokadi J.P. „P.P. Blidinje“ d.o.o. od 24. 6. 2019. godine, 18. 12. 2019. godine su odobrena sredstva u iznosu od 215.986 KM, za deblokadu računa, zbog tužbe radnika. Odobren je cjelokupni iznos po prijedlozima za izvršenje, iako je pored Županije Zapadnohercegovačke, osnivač ovog preduzeća i Hercegovačko-neretvanski kanton i Skupština Hercegbosanske županije u istom procentu. Izvješće o odobrenim sredstvima je dostavljeno 27. 1. 2020. godine, u kome je navedeno da su sredstva uplaćena advokatskom društvu u skladu sa donesenim zaključkom, međutim nije prezentiran dokaz o uplati. Također, na osnovu Zahtjeva Radiotelevizije Herceg-Bosna d.o.o. Mostar za finansijsku potporu za nabavku opreme i tekuće troškove od 18. 12. 2019. godine, u kome nije naveden iznos sredstava, 20. 12. 2019. godine odobreno je 100.000 KM. Prema Izvješću sredstva su utrošena za bruto plaće i naknade, troškove energije, goriva, fiksnog i mobilnog telefona, a ne za opremu, kako je navedeno u zahtjevu.

U okviru Ostalih transfera drugim nivoima vlasti iznos od 62.400 KM se odnosi na dokapitalizaciju Radiotelevizije Herceg-Bosne d.o.o. Mostar (u daljem tekstu: Društvo). Odlukom Skupštine Društva o povećanju temeljnog kapitala od 24. 5. 2019. godine Županija je preuzela obavezu uplate novca u iznosu od 62.400 KM na ime dokapitalizacije. Vlada je izvršila uplatu u novcu na ime povećanja temeljnog kapitala Društva u iznosu od 62.400 KM i iskazala je na poziciji tekućih transfera. Ovakav način evidentiranja nije u skladu s članom 11. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH³⁵, Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i Trezor³⁶ i članom 22. Računovodstvenih politika za korisnike Proračuna Županije Zapadnohercegovačke i Riznicu Županije Zapadnohercegovačke.

Tekući transferi pojedincima kod Vlade nisu odobreni Proračunom za 2019. godinu, a cjelokupan iskazani iznos od 180.050 KM odobren je iz Tekuće zalihe. Zaključcima Vlade nije predviđena dostava izvješća o utrošku sredstava niti provođenje nadzora i kontrole namjenskog utroška sredstava.

Tekući transferi neprofitnim organizacijama Vlade Proračunom su odobreni u iznosu od 427.000 KM, a realizovani u iznosu od 1.143.300 KM. U odlukama o raspodjeli sredstava za tekuće prijenose za političke stranke nije navedeno za koju svrhu se daju sredstva političkim strankama, niti je istim predviđeno dostavljanje izvještaja o utrošku sredstava, kako je utvrđeno člankom 38. Zakona o izvršavanju Proračuna Županije za 2019. godinu. Na poziciji Vlade Proračunom za 2019. godinu nisu odobrena sredstva za udruge, a iznos od 770.300 KM obezbijeđen je iz Tekuće zalihe i preraspodjelama, od čega je realizovano 766.300 KM. Iz sredstava Tekuće zalihe odobrena su sredstva u iznosu od 18.000 KM, Udruzi osoba s invaliditetom Županije, za 12 rata po 1.500 KM. Ova Udruga je dostavila izvješće o utrošku sredstava, koji nije dokumentovan u skladu sa Zaključkom Vlade.

³⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 60/14

³⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 58/16

Iz sredstava Tekuće zalihe odobrena su sredstva u iznosu od 30.000 KM Zakladi za pružanje pravne pomoći pripadnicima braniteljske populacije Mostar za financijsku pomoć. Zaklada je dostavila Izvješće o utrošku sredstava, a s obzirom da se finansira i od drugih nivoa vlasti, isti prilog može koristiti za pravdanje ostalih primljenih sredstava, koja su predviđena u iznosu od 585.000 KM.

Preporuke:

- **potrebno je da Vlada Županije raspodjelu sredstava tekućih transfera drugim nivoima vlasti, pojedincima i neprofitnim organizacijama vrši u skladu sa jasno definisanim i mjerljivim kriterijima za odabir korisnika i utvrđivanje iznosa, uz zadovoljene principe transparentnosti i dostupnosti sredstava svim potencijalnim aplikantima;**
- **potrebno je da uložena sredstva u povećanje temeljnog kapitala Radiotelevizije Herceg-Bosne d.o.o. Mostar Vlada Županije iskaže na odgovarajućoj poziciji stalnih sredstava, u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.**

Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i zaštite okoliša iskazalo je tekuće transfere za zaštitu okoliša u iznosu od 892.436 KM, dok su Proračunom odobreni u iznosu od 900.000 KM, iz sredstava podračuna za zaštitu okoliša, koliko je utvrđeno i Odlukom o izmjenama i dopunama Odluke o donošenju Programa utroška sredstava „Tekući prijenosi za zaštitu okoliša“ utvrđenih Proračunom Županije za 2019. godinu, koju je na prijedlog ministra donijela je Vlada.

Na osnovu Zahtjeva općine Posušje od 10. 12. 2019. godine, ministar je 27. 12. 2019. godine donio Odluku o dodjeli sredstava za zaštitu okoliša, kojom je Općini Posušje za sufinansiranje projekta „Izgradnja dijela kolektorske mreže I faze gradske kanalizacije na području Općine Posušje“ odobreno 200.000 KM. Također, Fond za zaštitu okoliša FBiH je sufinansirao navedeni projekat u visini do 100.000 KM. Općina Posušje je 21. 2. 2019. godine sa KTM – BRINA d.o.o. Posušje zaključila Ugovor o nabavi radova – Nastavak I faze u iznosu od 374.660 KM. Ministarstvo nije sa ovom Općinom zaključen ugovor, kojim bi se regulisala međusobna prava i obaveze, a Odlukom nije utvrđen rok realizacije, niti obaveza dokumentovanog izvještavanja o utrošku odobrenih sredstava i nadzor, kako je utvrđeno Zakonom o izvršavanju Proračuna Županije za 2019. godinu. Ovo posebno ističemo jer su za ovaj projekt sredstva odobravana i u prethodnom periodu. Navedena sredstva imaju karakter kapitalnog, a ne tekućeg transfera, kako je trebalo i planirati u Proračunu.

Interventna sredstva za zaštitu okoliša koja su odobrena u iznosu od 80.000 KM, kao i do sada dodijeljena su na osnovu zahtjeva korisnika i odluke ministra, a bez prethodno utvrđenih jasnih i mjerljivih kriterija za rangiranje zahtjeva za hitne i nepredviđene izdatke.

Preporuka:

- **potrebno je da Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i zaštite okoliša utrošak sredstava za zaštitu okoliša planira na odgovarajućoj poziciji, sa korisnicima odobrenih sredstava zaključi ugovore o međusobnim pravima i obavezama, a za dodjelu interventnih sredstava donese jasne i mjerljive kriterije za raspodjelu.**

Ministarstvo hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata realizovalo ukupno 940.579 KM tekućih transfera, od čega pojedincima 710.748 KM po Zakonu o dopunskim pravima branitelja i neprofitnim organizacijama 229.831 KM. Tekući transferi udrugama realizovani su u iznosu od 209.831 KM na osnovu Programa utroška sredstava s kriterijima raspodjele sredstava, usvojenog Odlukom Vlade od 14. 2. 2019. godine. Međutim definisani kriteriji nisu jasni i mjerljivi (kvalitet i kompletnost programa, originalnost projekta u smislu poboljšavanja uslova života, posebne potrebe i specifičnosti rada udruge, očekivani efekti projekata/programa i dr.). Prema Odluci, sredstva su raspoređena za sufinansiranje programa rada temeljnih udruga registrovanih na kantonalnom nivou u iznosu od 121.200 KM putem javnog poziva i za interventna sredstva 88.800 KM. Sredstva u iznosu od 121.200 KM su realizovana Odlukom ministra o raspodjeli sredstava udrugama branitelja za 2019. godinu za rad devet udruga s kojima su zaključeni ugovori (u pojedinačnim iznosima od 6.000 KM do 21.600 KM), a preostalih 88.631 KM realizovano je iz interventnih sredstava po zaključcima ministra o isplatama jednokratnih novčanih pomoći (ukupno 39 zaključaka, u pojedinačnim iznosima od 500 KM do 8.000 KM).

Od ukupno 39 zaključaka, 11 je doneseno za udruge koje nisu iz Županije i odobreno im je ukupno 23.231 KM, što nije u skladu s navedenim Programom, kojim je definisano da su korisnici Programa udruge proistekle iz Domovinskog rata registrovane na kantonalnom nivou. Također, interventna sredstva nisu dodijeljena za hitne i nepredviđene slučajeve nego su finansirani, između ostalih, troškovi izgradnje spomen obilježja i troškovi redovnih aktivnosti udrugama. Odlukom ministra o raspodjeli sredstava, kao i pojedinačnim zaključenim ugovorima sa udrugama, predviđena je obaveza namjenskog korištenja dodijeljenih sredstava, dostava kvartalnih izvještaja tijekom godine i konačnog finansijskog izvještaja o utrošku sredstava u roku od 15 dana po završetku godine. Devet udrugama kojima je dodijeljeno 121.200 KM su dostavile izvještaje o utrošku sredstava, međutim, nisu svi korisnici interventnih sredstava dostavili izvještaje o utrošku, iako je Ministarstvo slalo urgencije.

Preporuka:

- **potrebno je da Ministarstvo hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata za raspodjelu tekućih transfera udrugama utvrdi jasne i mjerljive kriterije, te preispita opravdanost planiranja i realizacije interventnih sredstava.**

Ministarstvo gospodarstva iskazalo je tekuće transfere u iznosu od 2.964.097 KM, a Izmjenama i dopunama Proračuna za 2019. godinu odobreno je 3.239.000 KM. Transferi drugim nivoima vlasti su iskazani u iznosu od 1.401.013 KM, a subvencije javnim poduzećima u iznosu od 1.563.084 KM. Transferi drugim nivoima vlasti se odnose na transfere za šumarstvo (175.306 KM), transfere za objekte vodnog gospodarstva (s podračuna za vode) (920.707 KM), transfere Javnoj ustanovi razvojnoj agenciji Županije – HERAG (195.000 KM) i Agenciji za privatizaciju Županije (110.000 KM). Subvencije javnim poduzećima se odnose na poticaje poljoprivrednoj proizvodnji i ruralnom razvitku u iznosu od 1.198.565 KM, poticaje gospodarstvu u iznosu od 240.019 KM, transfere za koncesije (s podračuna) u iznosu od 100.000 KM i transfere za suzbijanje zaraznih bolesti u iznosu od 24.500 KM.

Vezano za Poticaje u poljoprivredi i ruralnom razvoju, za Model ostalih vrsta poticaja i Pričuvu nisu utvrđeni kriteriji za raspodjelu, kako bi se sredstva transparentno i ravnopravno podijelila, a realizovani su na osnovu zahtjeva korisnika i odluke ministra. U ostalim vrstama poticaja evidentiran je iznos od 26.777 KM, koji predstavlja drugi dio uplate po osnovu Ugovora o poslovnoj saradnji koji je ovo Ministarstvo zaključilo sa Agronomskim i prehrambeno-tehnološkim fakultetom Sveučilišta u Mostaru, za izradu Strategije ruralnog razvoja Županije. U skladu sa ovim Ugovorom, uplata je izvršena nakon što je Skupština Županije usvojila Strategiju ruralnog razvoja Županije za razdoblje 2020. do 2030. godine³⁷. Imajući u vidu da izrada ove Strategije nema karakter tekućeg transfera za poticaj poljoprivrednoj proizvodnji i ruralnom razvoju, već ugovorenu uslugu Ministarstva, tako je trebalo planirati i realizovati ovu uslugu. Također, u Modelu ostalih vrsta poticaja, na osnovu zahtjeva i odluke ministra, evidentiran je iznos od 30.829 KM, odobren 17. 12. 2019. godine Mesnoj industriji Rakitno d.o.o. Posušje za sufinansiranje nabavke opreme u stočarstvu. N ova sredstva nemaju karakter tekućeg, već kapitalnog transfera, jer se radi o ulaganju za nabavku opreme.

Izvješće o realiziranim novčanim potporama u poljoprivredi i ruralnom razvitku za 2019. godinu, dostavljeno je 29. 5. 2020. Ministarstvu finansija Županije. Prema prezentiranim podacima, u ovom izvješću za biljnu proizvodnju realizovano je 436.667 KM (povrće 413.816 KM i plastenička proizvodnja 22.851 KM), za animalnu proizvodnju 302.098 KM (od čega za uzgoj muznih krava 99.000 KM, držanje pčelinjih društava 101.155 KM, peradarstvo 62.595 KM, proizvodnja svježeg ovčijeg/kozjeg mlijeka 39.348 KM), za model kapitalnih ulaganja 25.950 KM (podizanje novih voćnjaka 19.950 KM i podizanje novih plastenika 6.000 KM), ostale vrste potpora 290.546 KM (projekti iz oblasti poljoprivrede 183.929 KM, potpore za zadruge i udruge 47.500 KM, Strategija ruralnog razvoja Županije 26.773 KM i subvencioniranje osiguranja 32.344 KM). Ostali iznos realizovan je sa pozicije Pričuve, odlukama ministra po zamolbama za naknade štete u poljoprivrednoj proizvodnji, ali i za sufinansiranje raznih infrastrukturnih projekata u mjesnim zajednicama i udrugama, koji se ne odnose na nepredviđene izdatke. Odlukama ministra utvrđena je obaveza izvještavanja o utrošku sredstava iz pričuve.

³⁷ „Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, br. 29/19

Značajan dio odobrenih i realizovanih sredstava imaju karakter, kapitalnog, a ne tekućeg transfera i nisu planirana na adekvatnoj poziciji.

Preporuka:

- **potpore u poljoprivredi planirati na odgovarajućoj poziciji, a raspodjelu sredstava Poticaja za poljoprivredu i ruralni razvoj, za Model ostalih vrsta poticaja i Pričuvu (za hitne i nepredviđene izdatke iz poljoprivrede i ruralnog razvoja koji se pojave tokom godine), vršiti na osnovu jasnih i mjerljivih kriterija.**

Ministarstvo prosvjete, znanosti, kulture i športa realizovalo je tekućih transfera u iznosu od 1.714.627 KM od čega drugim nivoima vlasti 800.002 KM, pojedincima 744.625 KM i neprofitnim organizacijama 170.000 KM.

Tekući transferi drugim nivoima vlasti odnose se na transfere za sport (680.002 KM) i transfere za kulturu (120.000 KM).

Transferi za sport planirani su u iznosu od 700.000 KM, a realizovani u iznosu od 680.002 KM.

Odlukom Vlade, na prijedlog Ministarstva, usvojen je Program utroška sredstava „Tekući transferi za šport“ kojim je propisano da se sredstva dodjeljuju za programe sportskih klubova, saveza, udruga i sportaša 78%, školski sport 10%, interventna sredstva 10% i sport za osobe s invaliditetom 2%. Navedenim Programom su definisani kriteriji za dodjelu sredstava koji nisu jasni i mjerljivi, a to su: doprinos razvoju i postizanju sportskih rezultata, odgovarajući kvalitet, kontinuitet i značaj, doprinos popularizaciji i razvoju sporta, značaj za edukaciju i odgoj mladih i dr. Odlukom Vlade o utrošku sredstva namijenjena za „Programe sportskih klubova, saveza, udruga i sportaša“ dodijeljena su u ukupnom iznosu od 546.000 KM za 44 korisnika u rasponu od 500 KM do 102.800 KM. Nisu nam prezentirani kriteriji na osnovu kojih su dodijeljena preostala sredstva u iznosu od 134.002 KM, na ime interventnih sredstava, sredstava za školski sport i sport za osobe s invaliditetom.

Transferi za kulturu realizovani su u iznosu od 120.000 KM. Odlukom Vlade, na prijedlog Ministarstva, usvojen je Program utroška sredstava „Tekući prijenosi za programe kulture“ u iznosu od 120.000 KM i istim je propisano da se sredstva dodjeljuju za programe kulture 80% i interventna sredstva 20%. Prema navedenom Programu kriteriji koji su se uzimali u obzir pri dodjeli sredstava za programe kulture nisu bili jasni i mjerljivi (kvalitet programa, doprinos promociji i afirmaciji kulture i kulturnog identiteta Županije i dr.). Redovna sredstva u ukupnom iznosu od 96.000 KM dodijeljena su za 29 korisnika u rasponu od 500 KM do 21.800 KM, a interventna sredstva su korištena za namjene u području kulture Županije i odobravana su rješenjima donesenim od strane ministrice, bez navedenih kriterija.

Iako je Programima utroška sredstava i odlukama o utrošku sredstava za transfere za sport i kulturu predviđena obaveza dostave izvještaja o utrošku doznačenih sredstava, nije utvrđen rok dostave izvještaja o utrošku sredstava, niti je predviđen nadzor Ministarstva nad namjenskim utroškom sredstava.

Ministarstvo je dostavilo Obrascce broj 9 – tabelarne preglede za period 1. 1. – 31. 12. 2019. godine Ministarstvu financija, a nije dostavilo izvještaje o utrošku sredstava što je bilo obavezno u skladu sa članom 38. Zakona o izvršavanju Proračuna Županije Zapadnohercegovačke za 2019. godinu.

Tekući transferi pojedincima iskazani su u iznosu od 744.625 KM. Od tog iznosa, **396.052 KM** odnosi se na Tekuće transfere pojedincima (nabava udžbenika), za šta nije donesen akt Vlade prema kojem će se sredstva koristiti, a nije nam prezentiran ni prijedlog Ministarstva koji je trebao biti upućen Vladi, u skladu s članom 37. Zakona o izvršavanju Proračuna Županije Zapadnohercegovačke za 2019. godinu. Navedenim Zakonom, članom 38. stav 6., također je definisano da se sredstva ne mogu koristiti prije nego što Vlada donese potrebne akte. Ovaj transfer je realizovan na način da je ministrica 9. 8. 2019. godine donijela Odluku o pokretanju postupka javne nabavke putem pregovaračkog postupka bez objave obavještenja, i nakon provedene procedure zaključila ugovore s tri izabrana dobavljača na ukupan iznos od 396.052 KM.

Ministarstvo prosvjete, znanosti, kulture i športa prilikom realizacije tekućih transfera pojedincima u iznosu od 396.052 KM nije postupilo u skladu sa Zakonom o izvršavanju Proračuna za 2019. godinu.

Preporuke:

- *potrebno je da Ministarstvo prosvjete, znanosti, kulture i športa pri dodjeli sredstava za kulturu i sport utvrdi jasne i mjerljive kriterije, decidno definiše obavezu i rok dostave izvještaja i nadzor nad namjenskim utroškom ovih sredstava;*
- *potrebno je da Ministarstvo prosvjete, znanosti, kulture i športa planira i realizuje sredstva na poziciji „Tekući prijenosi pojedincima“ u skladu sa Zakonom o izvršavanju Proračuna;*
- *potrebno je da Ministarstvo prosvjete, znanosti, kulture i športa u skladu sa Zakonom o izvršavanju Proračuna Županije, izvještaje o utrošku sredstava dostavlja Ministarstvu financija.*

6.1.2.4 Tekuća zaliha

Tekuća zaliha planirana je u iznosu od 700.000 KM, a realizovana u iznosu od 682.673 KM. U toku godine donesena su 393 akta o odobravanju sredstava iz Tekuće zalihe (od toga 105 se odnosi na razna udruženja,) na osnovu kojih je ukupno odobreno 682.673 KM, što predstavlja 97,5% u odnosu na odobrena sredstva, od čega je 500.823 KM odobreno po zaključcima Vlade Županije, 88.800 KM po rješenjima predsjednika Vlade Županije, a 93.050 KM, po rješenjima ministra financija. Sredstva Tekuće zalihe u iznosu od 638.573 KM preusmjerena su na realizaciju tekućih transfera, 30.000 KM na kapitalne izdatke, a 14.100 KM za troškove plaća i naknada, na kojima su i iskazana. Sredstva Tekuće zalihe regulisana su članom 14. Zakona o izvršavanju Proračuna, a najznačajnija sredstva dodijeljena su za razne potrebe pojedinaca i udruženja građana. Za raspodjelu navedenih sredstava ne možemo potvrditi da su nepredviđeni izdaci, kao ni da je strateški planirana raspodjela sredstava tekućih transfera, bez sačinjavanja programa utroška sredstava i bez odabira korisnika na transparentan način u skladu sa kriterijima.

Shodno navedenom, može se zaključiti da se iz sredstava Tekuće zalihe nisu podmirivali samo nepredviđeni izdaci koji se pojave u toku godine, jer su ova sredstva najvećim dijelom korištena za realizaciju tekućih transfera. Sredstva Tekuće zalihe nisu korištena u skladu sa Zakonom o izvršavanju Proračuna Županije za 2019. godinu, što je imalo posljedice na raspodjelu sredstava tekućih transfera koja je izvršena bez donošenja programa utroška, objave javnog poziva i utvrđenih kriterija za vrednovanje zahtjeva i raspodjelu sredstava, te samim tim nisu ispoštovane ni odredbe navedenog Zakona koje regulišu realizaciju transfera.

Preporuka:

- *sredstva tekuće zalihe u potpunosti koristiti isključivo za hitne i nepredviđene izdatke, u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Zakonom o izvršavanju proračuna Županije.*

Provedenom revizijom konstatovali smo da nisu u svim slučajevima utvrđena prava i obaveze korisnika sredstava tekućih i kapitalnih transfera koji se finansiraju iz Proračuna, kako je propisano članom 7. Zakona o budžetima u FBiH. Proračun se donosi i izvršava u skladu sa principom transparentnosti, u skladu sa članom 9. navedenog Zakona, a korisnici budžetskih sredstava dužni su dostavljati budžetskom korisniku izvještaj, namjenski koristiti sredstva i izvršiti povrat u slučaju nenamjenskog utroška. U određenom broju slučajeva prilikom dodjele transfera nije utvrđena namjena, niti su korisnici obavezani na dostavljanje izvještaja o utrošku, zbog čega nisu stvoreni preduslovi za uspostavljanje nadzora nad namjenskim utroškom sredstava.

Preporuke:

- u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Zakonom o izvršavanju proračuna Županije, utvrditi prava i obaveze korisnika tekućih i kapitalnih transfera, izvještavanje o namjenskom utrošku i nadzor;
- osigurati potpunu transparentnost kod dodjele tekućih i kapitalnih transfera putem javnog objavljivanja podataka o korisnicima i visini dodijeljenih sredstava.

6.1.2.5 Kapitalni transferi

Kapitalni transferi iskazani su u iznosu od 1.708.546 KM, a planirani su u iznosu od 2.065.800 KM. Odnose se na kapitalne transfere drugim nivoima vlasti, koje je realizovala Vlada Županije (1.630.000 KM) i kapitalne transfere u inozemstvo (78.546 KM). Kapitalni transfer u inozemstvo se odnosi na dio sredstava u iznosu od 40.000 Eura (78.546 KM), koji je doznačen projektnom partneru Turistička organizacija Herceg Novi, Crna Gora, na osnovu Sporazuma o partnerstvu na zajedničkoj provedbi i promociji projekta „Biciklističke rute za poboljšanje prirodne i kulturne baštine Hercegovine i Crne Gore – Cycling Rural“ od 31. 10. 2019. godin, te Ugovora o sufinansiranju zaključenog 18. 9. 2019. godine između Ureda Vlade za evropske integracije i Evropske unije. Prema članku 29. Zakona o izvršavanju Proračuna utvrđeno je da će se kapitalni transferi drugim razinama vlasti rasporediti prema aktima koje donosi Vlada. Ovim Zakonom, nisu predviđeni detaljni kriteriji, odnosno uslovi o načinu raspodjele sredstava. Isti su realizovani pojedinačnim zaključcima Vlade, po zahtjevima gradonačelnika i općinskih načelnika za sufinansiranje infrastrukturnih projekata i to: gradovima Široki Brijeg i Ljubuški po 450.000 KM, a općinama Posušje i Grude po 300.000 KM. Nisu zaključeni ugovori o sufinansiranju s općinama, kojim bi se regulisala prava i obaveze supotpisnika, izvještavanje i nadzor nad utroškom sredstava. U skladu sa zaključcima Vlade Županije, kojim su odobrena sredstva, korisnici su dostavili dokumentirana izvješća o utrošku sredstava.

Gradonačelnik Grada Široki Brijeg je 10. 4. 2019. godine dostavio Vladi Županije, Zahtjev za sufinansiranje infrastrukturnih projekata, na osnovu koga je 30. 4. 2019. godine upućen Ministarstvu financija, Zahtjev za unutarjom preraspodjelom i isti dan donesen zaključak o odobravanju preraspodjele sredstava Vlade Županije tako što se umanjuje pozicija-Kapitalni izdaci, a povećava pozicija- Kapitalni transferi za 130.000 KM. U skladu sa ovim zaključkom, 27. 1. 2020. godine, dostavljeno je dokumentovano izvješće o utrošku sredstava.

Preporuka:

- za raspodjelu kapitalnih transfera drugim nivoima vlasti odrediti jasne i mjerljive kriterije.

6.1.2.6 Izdaci za kamate

Izdaci za kamate u cijelosti se odnose na Kamate na domaće pozajmljivanje iskazane u iznosu od 214.853 KM, a predstavljaju 26% planiranog iznosa.

6.1.2.7 Izdaci za nabavku stalnih sredstava

Izdaci za nabavku stalnih sredstava realizovani su u iznosu od 1.562.417 KM i u odnosu na planirane (2.345.892 KM) manji su za 783.475 KM. Struktura nabavljenih stalnih sredstava je sljedeća: oprema (1.273.849 KM), rekonstrukcija i investicijsko održavanje (237.229 KM) i stalna sredstva u obliku prava (51.340 KM). Od ukupnog iznosa nabavke opreme, 134.787 KM se odnosi na otplatu za 22 motorna vozila kupljena na lizing u 2016. godini, prema Ugovoru o finansijskom lizingu novih motornih vozila zaključenom 2016. godine u vrijednosti od 1.122.539 KM.

6.1.2.8 Izdaci za otplate dugova

Izdaci za otplate dugova realizovani su u iznosu od 2.634.024 KM, a odobreni u iznosu od 3.900.000 KM, što predstavlja izvršenje 67,54% od plana. U cjelini se odnose na otplatu glavnice po tri dugoročna kredita domaćeg zaduživanja.

6.1.3 Finansijski rezultat

U finansijskim izvještajima za 2019. godinu iskazan je finansijski rezultat kako slijedi:

R. br.	Opis	Izmjene i dopune Proračuna za 2019. godinu	Ostvareno u 2019. godini	Ostvareno u 2018. godini	Index (4/3)x100
1	2	3	4	5	6
I	PRIHODI	88.870.994	89.526.354	86.367.167	100,74
I.1.	Prihodi od poreza	78.219.894	79.132.627	77.383.606	101,17
I.2.	Neporezni prihodi	9.011.100	9.249.140	8.414.044	102,64
I.3.	Primljeni trasferi	1.640.000	1.144.587	569.517	69,79
II	RASHODI	82.625.102	82.155.118	79.454.248	99,43
II.1.	Tekući rashodi	79.038.400	80.231.719	77.239.987	101,51
II.2.	Kapitalni transferi	2.065.800	1.708.546	1.690.768	82,71
II.3.	Izdaci za kamate	820.902	214.853	523.494	26,17
II.4.	Tekuća proračunska rezerva	700.000			0,00
III	TEKUĆI SUFICIT (TEKUĆI DEFICIT) I-II	6.245.892	7.371.236	6.912.919	118,02
IV	NETO NABAVKA ST. SREDST.(IV.2.-IV.1.)	2.345.892	1.562.417	1.557.215	66,60
IV.1.	Primici od prodaje stalnih sredstava	0	0	0	0,00
IV.2.	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	2.345.892	1.562.417	1.557.215	66,60
V	UKUPAN SUFICIT (UKUPAN DEFICIT) III-IV	3.900.000	5.808.818	5.355.703	148,94
VI	NETO POVEĆANJE (SMANJENJE) FINANSIJSKE IMOVINE (VI.1. - VI.2.)	0	0	0	0
VI.1.	Primici od finansijske imovine	0	0	0	0,00
VI.2.	Izdaci za finansijsku imovinu	0	0	0	0,00
VII	NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA) (VII.1. - VII.2.)	-3.900.000	-2.634.024	-2.352.924	67,54
VII.1.	Primici od zaduživanja	0	0	0	0,00
VII.2.	Izdaci za otplate dugova	3.900.000	2.634.024	2.352.924	67,64
VIII	UKUPAN FINANSIJSKI REZULTAT (V+VI+VII)	0	3.174.794	3.002.779	

Prihodi su ostvareni u iznosu od 89.526.354 KM, a rashodi u iznosu od 82.155.118 KM, te je iskazan tekući suficit (pozitivna razlika između prihoda i rashoda) u iznosu od 7.371.236 KM. Nakon uključivanja u obračun neto izdataka za nabavku stalnih sredstava u iznosu od 1.562.417 KM i neto zaduživanja (izdataka za otplatu dugova) od 2.634.024 KM, ukupan finansijski rezultat iskazan je u iznosu od 3.174.794 KM.

U bilansu stanja na 31. 12 2019. godine iskazan je ukupan višak rashoda nad prihodima (akumulirani deficit) u iznosu 34.376.749 KM, koliko je iskazano i u konsolidovanom bruto bilansu.

Ne možemo potvrditi iskazani akumulirani deficit, budući da nisu evidentirane sve nastale obaveze, a samim tim ni rashodi iz ranijih perioda. Naime, na pripadajuće pozicije obaveza, rashoda i izdataka, u trenutku njihovog nastanka, nisu evidentirane obaveze po osnovu rješenja o izvršenju nadležnih sudova Županije u iznosu od 4.095.577 KM. Ove obaveze u 2019. godini evidentirane su u vanbilansnoj evidenciji, kao i prekoračenje rashoda Vlade iz 2008. godine iskazana na kratkoročno razgraničenim rashodima u iznosu od 291.895 KM. Također, u vanbilansnoj evidenciji evidentirane su obaveze po osnovu doprinosa iz ranijeg perioda u iznosu od 8.114.608 KM, kao i beneficirani radni staž policijskih službenika u iznosu od najmanje 2.290.946 KM (ukupno 10.405.554 KM). Radi se o razlici neuplaćenih doprinosa, s obzirom na to da su se u to vrijeme doprinosi plaćali samo na iznos najniže plaće, što je pojašnjeno u tački 8. Izvještaja.

Detaljno obrazloženje navedeno je po pojedinom procesima. U ovom slučaju, priznavanje rashoda i izdataka nije izvršeno prema načelu modificiranog nastanka događaja, odnosno nisu priznati u razdoblju kada je obaveza za plaćanje nastala, čime nije postupljeno u skladu sa članom 76. Zakona o budžetima u FBiH. Stoga nije ispoštovan ni član 16. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH i član 35.

Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH. Posljedica navedenog je da nisu u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH ispoštovana računovodstvena načela: tačnosti, istinitosti, pouzdanosti, sveobuhvatnosti i pravovremenosti.

Preporuke:

- *dosljedno primjenjivati računovodstvene principe tačnosti, istinitosti, pouzdanosti, sveobuhvatnosti i pravovremenosti u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH;*
- *rashode i izdatke priznavati u izvještajnom periodu na koji se odnose, odnosno u kojem je obaveza za plaćanje nastala, nezavisno od datuma izmirivanja, u skladu sa članom 76. Zakona o budžetima u Federaciji BiH.*

6.2 BILANS STANJA

6.2.1 Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe

Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe u bilansu stanja iskazani su u iznosu od 4.135.690 KM.

Gotovina na transakcijskim računima i u blagajni na kraju fiskalne godine iskazana je u iznosu od 2.094.364 KM, a odnosi se na sredstva na transakcijskim računima (2.075.599 KM) i sredstva u blagajni (18.765 KM). Iskazana stanja usaglašena su sa izvodima na 31. 12. 2019. godine, (Jedinstveni račun Riznice 352.863 KM, sredstva za zaštitu i spašavanje 227.102 KM, sredstva za zaštitu okoliša 127.438 KM, sredstva za vode 559.015 KM, koncesijske naknade 214.981 KM, projekt Peskar 2.270 KM, za šume 123.722 KM, za zaštitu od požara i vatrogastvo 9.030 KM, projekt „Cycling Rural“ 445.801 KM, račun za podizanje gotovine 2.500 KM i business kartici 2.592 KM). U okviru novčanih sredstava iskazan je iznos 8.284 KM, koji se odnosi na potraživanja od likvidirane Gospodarske banke Mostar iz ranijih godina. Obzirom da je izvjesno da ista neće biti realizovana, potrebno je poduzeti aktivnosti kako bi evidencije odražavale stvarno stanje novčanih sredstava.

Ministarstvo financija nije donijelo akt o otvaranju posebnih transakcijskih računa, načinu planiranja, prikupljanja, evidentiranja i raspolaganja sredstvima s posebnih namjenskih računa otvorenih kao podračuna u okviru Jedinstvenog računa Trezora, u skladu sa važećim Zakonom o trezoru u FBiH³⁸, za što je data preporuka u tački 4. Izvještaja.

Iako je Vlada Županije 18. 7. 2017. godine donijela Odluku o otvaranju posebnog transakcijskog računa u okviru Jedinstvenog računa Riznice za sredstva za zaštitu, unapređenje i podizanje novih šuma i za ruralni razvoj, zbog privremene blokade računa, Ministarstvo financija je tek 4. 10. 2019. godine sa UniCredit Bank d. d. Mostar zaključilo Ugovor o otvaranju i vođenju računa i obavljanju poslovanja unutarnjeg platnog prometa.

Također, Vlada Županije je 4. 9. 2018. godine donijela Odluku o prenamjeni računa za posebne namjene – posebnog transakcijskog računa u okviru Jedinstvenog računa riznice za sredstva dobivena iz EU fondova i međunarodnih organizacija u račun za posebne namjene – posebni transakcijski račun u okviru Jedinstvenog računa riznice za uplatu predujma od Agencije za regionalni razvoj Republike Hrvatske za projekat Peskar. Ugovor o otvaranju i vođenju računa i obavljanju poslovanja unutarnjeg platnog prometa, zaključilo je 17. 1. 2019. godine Ministarstvo financija sa UniCredit Bank d. d. Mostar. Odluku o otvaranju posebnog transakcijskog računa u okviru Jedinstvenog računa Riznice za sredstva za projekt Biciklističke rute za unapređenje prirodne i kulturne baštine Hercegovine i Crne Gore – „Cycling Rural“ Vlada Županije je donijela 26. 9. 2019. godine, a Ministarstvo financija Ugovor o otvaranju i vođenju računa i obavljanju poslovanja unutarnjeg platnog prometa sa UniCredit Bank d. d. Mostar, zaključilo je 4. 10. 2019. godine.

Računi pravosudnih institucija Županije nisu uključeni u sistem Jedinstvenog računa Trezora. Ovi budžetski korisnici otvorili su račune u ranijem periodu za depozite, koje koriste kod uplata i isplata u parničnim ili krivičnim predmetima, a rukovodioci navedenih institucija imaju ovlaštenja raspolaganja

³⁸ „Službene novine FBiH“, br. 26/16

sredstvima na tim računima. Napominjemo da na nivou Županije nisu donesene procedure evidentiranja ovih novčanih sredstava. Prema prezentiranim podacima, stanje sredstava na transakcijskim računima pravosudnih institucija na 31. 12. 2019. godine iznosilo je 882.373 KM i 898 EUR, što je i konstatovano u tekstualnom dijelu Izvještaja o izvršenju Proračuna za 2019. godinu. S obzirom na to da je članom 15. Zakona o trezoru u FBiH propisano da ministarstva finansija kantona upravljaju svim transakcijama kantonalnih budžeta, smatramo da nema osnova da pravosudne institucije imaju otvorene posebne račune koji nisu u okviru Jedinственog računa Trezora i da sve transakcije nisu uključene u sistem Glavne knjige trezora.

Preporuke:

- *novčana sredstva pravosudnih institucija evidentirati u okviru Jedinственog računa Trezora, kako bi se sve transakcije iskazale u sistemu Glavne knjige trezora u skladu s članom 15. Zakona o trezoru u FBiH.*

Kratkoročna potraživanja iskazana su u ukupnom iznosu od 1.506.651 KM, od čega se 621.350 KM odnosi na potraživanja od pravnih lica za isporučene robe i usluge. Potraživanja od pravnih lica najvećim dijelom se odnose na potraživanja iskazana kod Ministarstva gospodarstva (392.580 KM), MUP-a (152.200 KM) i Ministarstva financija (39.796 KM). Od 392.580 KM potraživanja Ministarstva gospodarstva, 368.512 KM odnosi se na potraživanja starija od šest mjeseci i nije izvršen prenos istih na sumnjiva i sporna potraživanja u skladu s računovodstvenim propisima. Potraživanja iskazana kod MUP-a najvećim dijelom (144.000 KM) se odnose se na angažovanje policijskih službenika na sportskim takmičenjima u periodu 2012. – 2015. godine i nije prezentirano da su poduzete aktivnosti za naplatu istih.

Potraživanja za date avanse u iznosu od 15.000 KM evidentirana su kod Vlade za avans dat JKP „KOMRAD“ Posušje. Povjerenstvo za popis konstatovalo je da se isti na ovoj poziciji vodi duži niz godina i da je potrebno poduzeti aktivnosti na njihovom izmirenju, međutim Vlada ni u 2019. godini nije preduzimala bilo kakve aktivnosti po navedenom pitanju.

Potraživanja po datim pozajmicama u iznosu od 153.658 KM evidentirana su kod Vlade ŽZH i odnose se na pozajmice date 2008. i 2009. godine Agenciji za privatizaciju i nije prezentirano da je Vlada preduzela ikakve radnje u 2019. godini na naplati navedenih potraživanja.

Ostala potraživanja u ukupnom iznosu od 83.489 KM odnose se na potraživanja Vlade u iznosu od 70.500 KM (na osnovu pozajmice date Rudnicima boksita d.o.o. Široki Brijeg 70.000 KM te pozajmice djelatniku iz ranijih godina 500 KM), potraživanja MUP-a 10.330 KM (potraživanja od djelatnika) i Županijskog javnog tužiteljstva u iznosu od 2.659 KM (potraživanja od djelatnika i od ZZO HNŽ za refundaciju bolovanja).

Sumnjiva i sporna potraživanja iskazana u iznosu od 601.347 KM odnose se na potraživanja od Hercegovačke banke d.d. u likvidaciji Mostar za blokirana novčana sredstva (324.545 KM), potraživanja Uprave za inspeksijske poslove (257.916 KM) po izvršenim inspeksijskim pregledima („Farmko“ d.o.o. Široki Brijeg (101.439 KM), MI „Rakitno“ (99.978 KM), MI „Dušić“ (40.924 KM), „Šišović“ (14.806 KM) i ECO&CO (769 KM) i potraživanja za date koncesije iskazana kod Ministarstva gospodarstva 18.886 KM.

Shodno navedenom, u okviru redovnih potraživanja iskazano je najmanje 751.670 KM potraživanja za koja je trebalo izvršiti prenos na sumnjiva i sporna potraživanja.

Računovodstvenim politikama za korisnike Proračuna Županije Zapadnohercegovačke i Riznicu Županije Zapadnohercegovačke³⁹ definisana je obaveza praćenja naplate i dospjeća potraživanja za svakog budžetskog korisnika. Budžetski korisnici su obavezni putem pomoćne knjige potraživanja redovito i svakodnevno pratiti dospelost svakog potraživanja, a po isteku ugovorenog roka za naplatu svakog potraživanja, dužni poduzeti sve zakonom propisane radnje za naplatu istog.

Ne možemo potvrditi da su poduzete odgovarajuće i sve zakonom propisane aktivnosti naplate iskazanih potraživanja s obzirom na to da se određena potraživanja iskazuju duži niz godina, bez

³⁹ „Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, br. 21/19

prezentirane dokumentacije o provedenim aktivnostima za naplatu, a za njih se ne vode ni pomoćne knjige u skladu s Računovodstvenim politikama.

Preporuka:

- *svi budžetski korisnici dužni su pratiti naplatu i dospijeće potraživanja, te preduzeti sve zakonom propisane mjere za naplatu potraživanja i knjigovodstveno ih evidentirati u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i Računovodstvenim politikama za korisnike Proračuna Županije Zapadnohercegovačke i Riznicu Županije Zapadnohercegovačke.*

6.2.2 Stalna sredstva

U konsolidovanim finansijskim izvještajima nabavna vrijednost stalnih sredstava iskazana je u iznosu 85.359.174 KM, ispravka vrijednosti 29.402.946 KM i sadašnja vrijednost 55.956.228 KM. U odnosu na prethodnu godinu sadašnja vrijednost stalnih sredstava je veća za 1.606.551 KM.

Kod određenih proračunskih korisnika nije nam prezentirano da su stalna sredstva evidentirana na osnovu vjerodostojne dokumentacije niti da su preduzete sve potrebne aktivnosti kako bi se stalna sredstva evidentirala u skladu s važećim propisima. Kod Ministarstva zdravstva, rada i socijalne skrbi konstatovali smo da Ministarstvo nije preduzelo dodatne aktivnosti u odnosu na prethodno revidirani period, odnosno da ni u 2019. godini ne posjeduje vjerodostojnu dokumentaciju na osnovu koje je izvršeno evidentiranje stalnih sredstava ukupne nabavne vrijednosti 676.104 KM, kako je propisano Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH⁴⁰. Navedeno se odnosi na upravnu zgradu iskazanu u poslovnim knjigama po nabavnoj vrijednosti od 546.709 KM i zgradu u pripremi 129.395 KM.

Ne možemo potvrditi da su stalna sredstva (oprema) Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i športa realno iskazana na 31. 12. 2019. godine iz razloga što je ovo Ministarstvo nabavilo opremu za obrazovanje i kulturu u ukupnom iznosu od 396.052 KM i iskazalo je na poziciji tekućih transfera. To nije u skladu s članom 11. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH⁴¹ i članom 22. Računovodstvenih politika za korisnike Proračuna Županije Zapadnohercegovačke i Riznicu Županije Zapadnohercegovačke.

Također, ne možemo potvrditi da su stalna sredstva Vlade realno iskazana na 31. 12. 2019. godine iz razloga što je dokapitalizacija Radiotelevizije Herceg-Bosne d.o.o. Mostar u iznosu od 62.400 KM evidentirana kao tekući transfer, a odnosi se na stalna sredstva u obliku prava. Vlada nije prezentirala ni dokumentaciju na osnovu koje su u poslovnim knjigama evidentirane dvije zgrade ukupne nabavne vrijednosti od 3.824.380 KM.

Sredstva u pripremi iskazana su u iznosu od 9.312.985 KM i najvećim dijelom se odnose na zgrade. Najveći iznos evidentiran je kod Vlade od 9.127.895 KM, od čega se 8.327.895 KM odnosi na zgrade u pripremi koje su, na osnovu Odluke Vlade od 22. 12. 2014. godine, preknjižene s Ministarstva hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata na Vladu, o čemu je šire pojašnjeno u prethodnim revizorskim izvještajima.

Prema ugovorima o zajedničkoj izgradnji sa općinama na čijoj teritoriji su izgrađene zgrade, pored stambenih objekata ugovorena je izgradnja poslovnih objekata i nije regulisan status vlasništva nad poslovnim dijelovima zgrada. Rješenja o građenju vode se na ime općina, a ne na budžetskim korisnicima Županije. Uzevši u obzir navedeno, iz prezentirane dokumentacije nije moguće potvrditi da je bilo koji budžetski korisnik Županije vlasnik poslovnih dijelova objekata i da će iste koristiti ili imati koristi. S obzirom na to da u revidiranoj godini, kao ni u prethodnim godinama, nisu preduzete nikakve aktivnosti s općinama na regulisanju ovih pitanja, neophodno je obezbijediti odgovarajuću dokumentaciju koja bi bila osnov za uknjižbu istih.

Shodno navedenim propustima i neusaglašenoj dokumentaciji za stalna sredstva, ne možemo potvrditi da su priznata i evidentirana u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i Računovodstvenim politikama za korisnike Proračuna Županije Zapadnohercegovačke i Riznicu

⁴⁰ „Službene novine FBiH“, br. 83/09

⁴¹ „Službene novine FBiH“, br. 60/14

Županije Zapadnohercegovačke, kojima je definisano da odgovorna osoba budžetskog korisnika prije potpisivanja knjigovodstvene isprave mora provjeriti pravni osnov isprave, nakon čega se vrše knjiženja u poslovnim knjigama.

Također, provedenom revizijom nismo utvrdili da su svi budžetski korisnici uspostavili pomoćnu knjigu stalnih sredstava kako je predviđeno članom 20. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH i članom 7. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH⁴² i članom 5. Računovodstvenih politika za korisnike Proračuna Županije Zapadnohercegovačke i Riznicu Županije Zapadnohercegovačke.

Preporuke:

- *stalna sredstva evidentirati na bilansnim pozicijama na osnovu vjerodostojne dokumentacije u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Računovodstvenim politikama za korisnike Proračuna Županije Zapadnohercegovačke i Riznicu Županije Zapadnohercegovačke;*
- *potrebno je da svi budžetski korisnici uspostave pomoćnu knjigu stalnih sredstava, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Računovodstvenim politikama za korisnike Proračuna Županije Zapadnohercegovačke i Riznicu Županije Zapadnohercegovačke.*

6.2.3 Kratkoročne obaveze i razgraničenja

Kratkoročne obaveze i razgraničenja iskazani su u iznosu 36.815.342 KM od čega su kratkoročne tekuće obaveze 12.343.609 KM, obaveze prema zaposlenicima 21.762.292 KM i razgraničenja 2.709.441 KM (razgraničeni prihodi 2.417.546 KM i razgraničeni rashodi 291.895 KM).

Struktura kratkoročnih obaveza i razgraničenja je sljedeća:

Kratkoročne obaveze	31. 12. 2019. godine	31. 12. 2018. godine
Kratkoročne tekuće obaveze	12.343.609	13.441.331
- Obaveze prema dobavljačima	11.619.517	13.014.196
- Obaveze prema fizičkim licima	274.482	122.492
- Obaveze za korištenje budžetske rezerve	154.167	0
- Ostale kratkoročne obaveze	295.443	304.643
Obaveze prema zaposlenicima	21.762.292	23.831.445
Kratkoročna razgraničenja	2.709.441	2.331.109
UKUPNO	36.815.342	39.603.885

Kratkoročne tekuće obaveze u najvećem dijelu čine obaveze prema dobavljačima.

Obaveze prema dobavljačima iskazane su u iznosu od 11.619.517 KM. Najveći dio obaveza prema dobavljačima iskazan je kako slijedi: Ministarstvo financija (6.121.057 KM), Vlada (2.556.961 KM), Ministarstvo gospodarstva (1.169.701 KM), Ministarstvo prosvjete, znanosti, kulture i športa (696.264 KM) i MUP (454.138 KM). U okviru ukupnih obaveza prema dobavljačima iskazanih kod Ministarstva financija iznos od 4.064.879 KM se odnosi na dugoročne kreditne obaveze Županije, što nije u skladu s članom 24. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH, kojim je utvrđeno da se na poziciji kratkoročnih tekućih obaveza evidentiraju obaveze iz tekućeg poslovanja.

Obaveze prema zaposlenicima iskazane su u iznosu od 21.762.292 KM i odnose se na obaveze za doprinose na i iz plaća tekuće i ranijih godina (18.379.521 KM), ostale obaveze (1.326.051 KM), plaće za decembar 2019. godine (1.709.697 KM) te naknade plaća za decembar 2019. godine (347.023 KM).

U okviru ostalih obaveza najznačajniji dio se odnosi na obaveze za decembar 2019. godine: po obustavama 484.111 KM, obaveze za topli obrok 427.117 KM i obaveze za prevoz 226.066 KM. Prema prezentiranim podacima, obaveze za doprinose tekuće godine iznose 2.349.574 KM, a obaveze ranijih

⁴² „Službene novine FBiH“, br. 34/14

godina iznose 16.029.948 KM i obuhvaćaju navedene obaveze za period 2008. - 2014. godina. Napominjemo da se u vanbilansnoj evidenciji vode obaveze na osnovu doprinosa iz ranijeg perioda 8.114.608 KM, a čije je stanje potrebno usaglasiti sa stanjem iskazanim kod Porezne uprave FBiH. Također, u vanbilansnoj evidenciji se vode obaveze za doprinose na osnovu beneficiranog radnog staža za period 2001. - 2014. godina u iznosu od 2.290.946 KM, a iste se obračunavaju i evidentiraju prilikom penzionisanja zaposlenika.

Kratkoročna razgraničenja iskazana su u iznosu od 2.709.441 KM, od čega razgraničeni prihodi 2.417.546 KM i razgraničeni rashodi 291.895 KM.

Razgraničeni prihodi za namjenska sredstva iskazani su u iznosu od 1.517.397 KM, a najvećim dijelom se odnose na vodne naknade 519.323 KM, sredstva za zaštitu i unapređenje šuma 123.722 KM i koncesijske naknade 251.176 KM kod Ministarstva gospodarstva, projekat Cycling Rural kod Ureda za Europske integracije u iznosu od 445.801 KM, sredstva za zaštitu okoliša kod Ministarstva prostornog uređenja u iznosu od 77.438 KM i kod Uprave za civilnu zaštitu sredstva za zaštitu i spašavanje u iznosu od 227.102 KM i sredstva za zaštitu od požara i vatrogastva u iznosu od 9.030 KM.

Razgraničeni ostali prihodi u iznosu od 837.926 KM najvećim dijelom se odnose na Ministarstvo gospodarstva za koncesijske naknade 349.243 KM, Upravu za inspekcijske poslove za obavljene preglede 268.693 KM i MUP 144.400 KM za angažovanje policijskih službenika na sportskim natjecanjima.

Razgraničeni prihodi za korištenje šumskog zemljišta iskazani su u iznosu od 62.223 KM i predstavljaju nenaplaćene prihode za korištenje šumskog zemljišta.

Razgraničeni rashodi u iznosu od 291.895 KM odnose se na troškove Vlade iz 2008. godine, koji nisu evidentirani na poziciji troškova u razdoblju kada su i nastali nego su evidentirani na razgraničenim rashodima i detaljnije su obrazloženi u prethodnim izvještajima.

Preporuke:

- **obaveze po osnovu poreza i doprinosa na plaću i iz plaće i po osnovu beneficiranog radnog staža iz ranijih godina, koje su iskazane u vanbilansnoj evidenciji, evidentirati na odgovarajućim bilansnim pozicijama u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH;**
- **preduzeti aktivnosti na izmirenju obaveza po osnovu poreza i doprinosa iz ranijeg perioda.**

6.2.4 Dugoročne obaveze

Dugoročne obaveze iskazane su u iznosu 2.981.586 KM i odnose se na obaveze po kreditima 2.719.600 KM i obaveze po osnovu finansijskog lizinga 261.986 KM.

Struktura i stanje dugoročnih obaveza po kreditima je sljedeće:

Dugoročni krediti	Svrha zaduženja	Period otplate duga		Ukupne obaveze 31. 12. 2019	Iskazano 31. 12. 2019
		Glavnica	Kamata		
Kredit Vlade Republike Koreje	Projekat Modernizacija bolnica u BiH-Faza II	2022.-2037.	2022.-2037.	4.740.853	0
MMF - III Stand by aranžman	tekuća likvidnost - finans. proračunskog deficita	2015.-2017.	2015.-2017.	2.400.000	0
MMF – IV Stand by aranžman	tekuća likvidnost - finans. proračunskog deficita	2017.-2019.	2017.-2019.	1.141.000	1.141.000
UniCredit Bank d.d. Mostar	tekuća likvidnost - finans. proračunskog deficita	2015.-2020.	2014.-2020.	233.688	1.582.717
Nova Banka AD Banja Luka	Izmirenje prenesenih obaveza	2016.-2020.	2016.-2020.	898.666	1.744.602
Nova Banka AD Banja Luka	Izmirenje prenesenih obaveza	2016.-2020.	2016.-2020.	453.567	868.100
Sveukupno				9.867.774	2.719.600

Federacija Bosne i Hercegovine, koju zastupa Federalno ministarstvo finansija i Županija Zapadnohercegovačka, koju zastupa Ministarstvo finansija Županije, 22. 10. 2014. godine zaključile su Ugovor o kreditnom zaduženju Županije Zapadnohercegovačke sa Federacijom BiH iz sredstava dodatnog finansiranja po IV Stand by aranžmanu Međunarodnog monetarnog fonda, kojim je odobreno 1.304.000 KM sa rokom otplate od 5 godina i grace periodom do tri godine. Od predviđenih osam rata u iznosu od 163.000 KM, samo jedna rata je u 2017. godini evidentirana na kratkoročnim obavezama, a nije izmirena. Zadnja rata je trebala biti uplaćena 2. 7. 2019. godine, a preostali dio kreditne obaveze iznosi 1.141. 000 KM. Dugoročni kredit sa UniCredit Bankom DD Mostar i dva dugoročna kredita sa Novom Bankom AD Banja Luka, uredno su servisirani i ističu u 2020. godini.

U okviru vanbilansne evidencije iskazana je obaveza u iznosu od 4.740.853 KM knjižena na osnovu Podugovora o zajmu iz 2010. godine za Projekat Modernizacija bolnica u Bosni i Hercegovini – Faza II između FBiH, koju zastupa Federalno ministarstvo finansija i Županije koju zastupa Ministarstvo finansija (kredit Vlade Republike Koreje). Federacija Bosne i Hercegovine, koju zastupa Federalno ministarstvo finansija i Županija Zapadnohercegovačka, koju zastupa Ministarstvo finansija Županije, 27. 11. 2018. godine, zaključili su Aneks 1 na Podugovor o zajmu od 17. 3. 2010. godine za ovaj Projekat, za iznos kreditnih sredstava u iznosu od 4.110.000 USD, utvrđen ekvivalent od 5.753.503.749 KRW (korejski won), umanjen za otplaćeni iznos kredita od 653.682 USD, odnosno 736.822.370 KRW. Rok otplate je 20 godina, a grace period je 4 godine. Utvrđeno je da će preostali iznos kreditnih sredstava Županija plaćati po Reprogramiranom planu otplate u 32 iste rate, polugodišnje, u periodu od 20. 4. 2022. godine, do 20. 10. 2037. godine. S obzirom na to da je Županija preuzela obavezu vraćanja navedenog kredita te da se radi o stvarnoj, a ne potencijalnoj obavezi, istu je trebalo iskazati u bilansnoj evidenciji u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

Također, u skladu sa ovim propisima u knjigovodstvenoj evidenciji Županije nisu iskazana kreditna sredstva po osnovu Ugovora o prenosu kreditnih sredstava po III Stand-By aranžmanu Međunarodnog monetarnog fonda (MMF-a) iz 2009. godine i Ugovora o reprogramu obaveza po osnovu III Stand-By aranžmana sa MMF-om, koji su 23. 12. 2013. godine u ime Federacije Bosne i Hercegovine i Županije Zapadnohercegovačke, zaključila nadležna ministarstva finansija, kojim su se odobrena sredstva u iznosu od 2.700.000 KM trebala vratiti u roku od pet godina i grace periodom od tri godine. Prema otplatnom planu, prvu od devet predviđenim rata od 300.000 KM, trebalo je uplatiti 10. 10. 2015. godine, a zadnju 10. 10. 2017. godine.

Od odobrenih sredstava izmirena je samo jedna rata od 300.000 KM, a preostali iznos obaveze u iznosu od 2.400.000 KM, u ranijem periodu evidentiran je na poziciji kratkoročnih obaveza, što nije u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH. Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH, na poziciji dugoročnih obaveza evidentiraju se obaveze koje dospijevaju u roku dužem od godine, kao i obaveze čiji preostali rok traje kraće od godinu dana, a izvorno su formirane sa ugovorenim rokom dužim od godine. Također, Računovodstvenim politikama za korisnike Proračuna Županije Zapadnohercegovačke i Riznicu Županije Zapadnohercegovačke utvrđeno je da je za dospjele rate kredita potrebno u proračunu planirati odgovarajući iznos sredstava na propisanoj poziciji.

S obzirom na to da u knjigovodstvenoj dokumentaciji Županije nisu iskazane dugoročne obaveze u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH po osnovu kredita Vlade Republike Koreje u iznosu od 3.456.318 USD (u vanbilansnoj evidenciji iskazano 4.740.853 KM) i kreditnih sredstava po III Stand-by aranžmanu Međunarodnog monetarnog fonda u iznosu od 2.400.000 KM, ne možemo potvrditi iskazani iznos dugoročnih obaveza Županije u iznosu od 2.719.600 KM.

Pored toga, nisu izmirene obaveze u skladu sa otplatnim planom za kreditna sredstva po III Stand-by aranžmanu Međunarodnog monetarnog fonda u iznosu od 2.400.000 KM i IV Stand-by aranžmanu Međunarodnog monetarnog fonda u iznosu od 1.304.000 KM, za koje je rok otplate

istekao, što nije u skladu s članom 52. Zakona o budžetima u FBiH, kojim je utvrđeno da je plaćanje obaveza iz osnova vanjskog i unutrašnjeg duga prioritetna obaveza Federacije, kantona, grada, općine i vanbudžetskog fonda i Zakonom o izvršavanju Proračuna, s obzirom na to da je na prvom mjestu prioriteta plaćanje obaveza po kreditima.

Preporuka:

- **obaveze po osnovu kredita Vlade Republike Koreje i obaveze prema Federaciji BiH po osnovu kredita III Stand-by aranžmana Međunarodnog monetarnog fonda evidentirati na propisanim pozicijama u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i preduzeti aktivnosti na izmirenju kreditnih obaveza u skladu s prioritetima utvrđenim Zakonom o budžetima u FBiH i Zakonom o izvršavanju Proračuna.**

6.2.5 Popis sredstava i obaveza

Vlada Županije je 20. 12. 2019. godine donijela Odluku o redovitom godišnjem popisu imovine, obveza i potraživanja Županije Zapadnohercegovačke na dan 31. 12. 2019. godine i pojedinačnim rješenjima imenovala Glavnu popisnu komisiju Županije te popisne komisije budžetskih korisnika. Naputkom o radu popisnih povjerenstava i obavljanju popisa imovine, obveza i potraživanja na kraju proračunske godine⁴³ komisijama je definisan rok za podnošenje izvještaja Glavnoj komisiji 31. 1. naredne godine, a Glavnoj komisiji 10. 2. naredne godine za podnošenje izvještaja Vladi, što nije u skladu sa članom 26. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.

Pojedinačne komisije nisu dostavile Izvještaje u skladu s utvrđenim rokovima, niti je Glavna popisna komisija u propisanom roku sačinila Elaborat o obavljenom redovitom godišnjem popisu imovine, obaveza i potraživanja Županije Zapadnohercegovačke na 31. 12. 2019. godine.

Vlada je, Odlukom od 27. 2. 2020. godine, usvojila Elaborat o popisu, s prijedlogom mjera za usaglašavanje knjigovodstvenog stanja sa stanjem utvrđenim popisom, Odluke o rashodovanju dotrajalog i neupotrebljivog stalnog sredstva Ministarstva zdravstva, rada i socijalne skrbi.

Provedenom revizijom utvrdili smo da komisije kod određenih budžetskih korisnika nisu sačinile izvještaje o popisu u skladu s članom 17. Pravilnika o popisu sredstava i izvora sredstava⁴⁴ Županije, kojim je definisano šta Izvještaj o popisu obavezno treba da sadrži.

Budući da nisu pravilno evidentirana stalna sredstva u ukupnom iznosu od 458.452 KM (Ministarstvo prosvjete, kulture, znanosti i športa 396.052 KM i Vlada 62.400 KM) ne možemo potvrditi da je izvršen sveobuhvatan godišnji popis sredstava i obaveza na 31. 12. 2019. godine. Nisu preduzete aktivnosti s ciljem utvrđivanja stvarnog stanja stalnih sredstava, te usaglašavanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem stalnih sredstava, kako je to predviđeno odredbama člana 25. i 26. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH i člana 67. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH⁴⁵.

Preporuka:

- **godišnji popis imovine i obaveza vršiti u potpunosti u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH, u cilju tačnog, istinitog i pouzdanog iskazivanja imovine i obaveza u finansijskim izvještajima.**

6.3 IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA

U Izvještaju o novčanim tokovima, iskazani su ukupni novčani primici u iznosu od 89.526.354 KM i ukupne novčane isplate u iznosu od 89.261.886 KM, što je rezultiralo pozitivnim novčanim tokom. Izvještaj o novčanom toku sačinjen je u skladu sa Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.

⁴³ „Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, br. 21/12

⁴⁴ „Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, br. 21/12

⁴⁵ „Službene novine FBiH“, br. 60/14

7. VANBILANSNA EVIDENCIJA

Na vanbilansnoj evidenciji iskazan je iznos 23.145.537 KM. Od toga iznos od 8.114.608 KM odnosi se na neplaćene doprinose na plaće i iz plaća za zdravstveno osiguranje i zapošljavanje za koje je Vlada 13. 1. 2005. godine donijela Odluku kojom je utvrđeno da Ministarstvo financija neće knjižiti iste kao obaveze Županije. Radi se o razlici neplaćenih doprinosa iz prethodnih razdoblja, obzirom da su se u to vrijeme doprinosi plaćali samo na iznos najniže plaće. Treba napomenuti da ove obaveze nikada nisu bile predmet redovitog godišnjeg popisa, niti je do sada vršeno sravnjenje i usaglašavanje sa nadležnom poreznom upravom, kao što nije vršeno usaglašavanje ni obaveza na osnovu neizmirenih doprinosa koji se vode u bilansnim evidencijama. U okviru vanbilansne evidencije iskazana je obaveza od 4.740.853 KM knjižena na osnovu Podugovora o zajmu za Projekat Modernizacija bolnica u Bosni i Hercegovini – Faza II između FBiH, koju zastupa Federalno ministarstvo finansija i Županije koju zastupa Ministarstvo financija iz 2010. godine (kredit Vlade Republike Koreje). U okviru vanbilansne evidencije iskazane su sudske takse u iznosu od 1.005.774 KM i administrativne takse u iznosu 2.897.779 KM. Uvidom u konsolidovani bruto bilans, konstatovali smo da je prihod ostvaren u 2019. godini po osnovu sudskih taksi iskazan u iznosu od 1.119.655 KM, po osnovu administrativnih taksi 601.203 KM, a da potraživanje po ovom osnovu nije iskazano u bilansnoj evidenciji.

Na vanbilansnoj evidenciji iskazan je obračunati a neplaćeni beneficirani radni staž za policijske službenike u iznosu od 2.290.946 KM, koji se odnosi na ranije godine. Također u 2019. godini na vanbilansnoj evidenciji iskazan je iznos od 4.095.577 KM, po osnovu sudskih rješenja o izvršenju, u kojem je uključen iznos duga i kamate, a koji predstavlja stvarnu obavezu, koju je trebalo iskazati u bilansnim pozicijama.

Napominjemo da ova rješenja o izvršenju, koja predstavljaju dospjele obaveze, nisu knjigovodstveno evidentirana u bilansnim pozicijama u izvještajnim periodima na koje se odnose. Radi se obavezama nastalim nakon okončanih sudskih postupaka po osnovu tužbi protiv kantonalnih budžetskih korisnika po različitim osnovama. Iako su postupci okončani, nije se postupalo u skladu sa članovima 36. i 37. Zakona o budžetima u FBiH, s obzirom na to da se u godinama u kojima su donesena rješenja nisu donosile odluke o provođenju mjera privremene obustave izvršavanja proračuna, niti su se zbog toga vršile izmjene i dopune budžeta. Dospjele obaveze po ovom osnovu nisu se evidentirale u skladu sa članom 76. Zakona o budžetima u FBiH, članom 16. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH i članom 35. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH, prema kojima se rashodi i izdaci priznaju u periodima u kojima su obaveze nastale, nezavisno od njihovog izmirenja. Zbog neprovedenih računovodstvenih postupaka i neevidentiranja ovih obaveza potcijenjeni su rashodi obračunskih perioda u kojima su nastale, a samim tim nisu tačno iskazivani ni finansijski rezultati tih perioda, kao ni ukupno iskazani višak rashoda nad prihodima, odnosno akumulirani deficit. Napominjemo da su Proračunom za 2019. godinu planirana sredstva za ove namjene u iznosu od 1.300.000 KM, od čega je realizovan iznos od 959.412 KM.

U vanbilansnoj evidenciji nisu evidentirane garancije Županije po kreditima datim krajnjim korisnicima u iznosu od 21.273.421 KM, što nije u skladu sa članom 55. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH. Odlukama Skupštine iz 2005., 2007. i 2009. godine date su garancije na pet kredita, a korisnici kredita su: Općina Posušje, Općina Grude i JP „Komrad“ d.o.o. Posušje (projekti vodoopskrbnog sistema), Služba za zapošljavanje Županije (isplata novčanih naknada demobilisanim braniocima za septembar 2007. godine) i Zavod zdravstvenog osiguranja Županije (završetak radova na objektu Kliničke bolnice Mostar). U skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, Glavna knjiga vanbilansnih evidencija obuhvata poslovne događaje koji u trenutku nastanka nemaju uticaj na promjene u bilansu stanja i bilansu uspjeha, ali osiguravaju dodatne informacije o korištenju tuđe imovine, budućih potencijalnih obaveza i sl. Županija nije postupila u skladu sa naprijed navedenim Zakonom, vezano za iznose iskazane u vanbilansnoj evidenciji, obzirom da poslovni događaji koji su evidentirani imaju uticaj na promjene u bilansu stanja i bilansu uspjeha.

Preporuka:

- *sudska rješenja o izvršenju evidentirati na bilansnim pozicijama rashoda i kratkoročnih obaveza, u skladu s članom 76. Zakona o budžetima u FBiH, radi istinitog i fer iskazivanja u finansijskim izvještajima;*
- *u vanbilansnoj evidenciji evidentirati poslovne događaje kako je predviđeno Zakonom o računovodstvu i reviziji i drugim podzakonskim propisima u ovoj oblasti.*

8. JAVNE NABAVKE

Planiranje i provođenje postupaka javnih nabavki budžetski korisnici vrše za svoje potrebe, a tokom revidirane godine značajnije nabavke su provodili Vlada, MUP i Ministarstvo prosvjete, znanosti, kulture i športa dok nabavke ostalih budžetskih korisnika nisu bile značajne, u najvećem broju slučajeva provedeni su postupci za dodjelu ugovora malih vrijednosti.

Vlada je u 2019. godini Planom javnih nabavki predvidjela provođenje devet postupaka javnih nabavki roba, usluga i radova ukupne procijenjene vrijednosti u iznosu od 663.390 KM⁴⁶ (jedan otvoreni postupak, tri konkurentna zahtjeva, četiri direktna sporazuma i jedan postupak prema Aneksu II dio B Zakona o javnim nabavkama⁴⁷). Tokom 2019. godine zaključeni su okvirni sporazumi i ugovori ukupne vrijednosti 587.841 KM (jedan otvoreni postupak, dva konkurentna zahtjeva i 11 direktnih sporazuma).

Provedenom revizijom utvrdili smo sljedeće:

- Postupak javne nabavke lož ulja, procijenjene vrijednosti u iznosu od 468.000 KM, putem otvorenog postupka pokrenut je Rješenjem od 7. 12. 2018. godine, s izmjenama od 4. 3. 2019. godine gdje je definisano da su sredstva za nabavku osigurana u budžetu Vlade, a rok provođenja nabavke nije definisan. Uvidom u tendersku dokumentaciju konstatovali smo da su predviđena mjesta isporuke: zgrada Vlade, Pravobraniteljstvo i četiri srednje škole (Široki Brijeg, Posušje, Grude i Ljubuški), što je definisano i Okvirnim sporazumom zaključenim 29. 10. 2019. godine i zaključenim ugovorom. Nije nam prezentirano da se radi o zajedničkoj nabavci navedenih budžetskih korisnika, kao ni to da Vlada ima prostorije na navedenim lokacijama. Budući da je Vlada provela postupak nabavke i sredstva osigurala u svom budžetu, a predvidjela isporuku i drugim pravnim licima, ne možemo potvrditi da je postupak javne nabavke proveden u skladu s članom 4. Zakona o javnim nabavkama kako za Vladu, tako i za navedene budžetske korisnike. Također, okvirni sporazum iz prethodnog perioda bio je na snazi do 2. 3. 2019. godine, obavještenje o nabavci za 2019. godinu objavljeno je tek 5. 8. 2019. godine, a novi okvirni sporazum zaključen 29. 10. 2019. godine, što je rezultiralo nabavkom lož ulja u iznosu od 11.929 KM bez zaključenog ugovora o nabavci u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama. Ne možemo potvrditi da je Vlada blagovremeno pokrenula postupak nabavke lož ulja kao ni to da je nabavka izvršena isključivo za potrebe Vlade iz odobrenih sredstava.

- Postupak javne nabavke usluga čišćenja putem konkurentskog zahtjeva (procijenjene vrijednosti 52.650 KM) pokrenut je Rješenjem 11. 11. 2019., a rok za dostavu ponuda bio je 20. 12. 2019. godine. Ocjenjivanje primljenih ponuda, prema Zapisniku o ocjeni ponuda, započeto je tek 23. 1. 2020. godine, nastavljeno 4. 2. 2020. i okončano 18. 2. 2020. godine. Ugovor s izabranim ponuđačem zaključen je 9. 3. 2020. s rokom važenja ugovora „do provođenja novog postupka javne nabavke u 2021. godini“. Budući da je ugovor za nabavku usluga čišćenja iz prethodnog perioda zaključen 26. 11. 2018. godine s rokom važenja „do provođenja novog javnog natječaja u 2019. godini“, ne možemo kvantificirati koliko dana odnosno mjeseci u 2019. godini je nabavka vršena bez zaključenog ugovora jer je postupak u 2019. započeo u novembru. Također, konstatovali smo da su uslovi utvrđeni tenderskom dokumentacijom izmijenjeni u zaključenom ugovoru u dijelu roka važenja ugovora. Tenderskom dokumentacijom je predviđeno da će ugovor trajati „do novog postupka javne nabavke u 2020. godini“. Međutim, zaključen je „do provođenja novog postupka javne nabavke u 2021. godini“.

⁴⁶ U daljem tekstu vrijednosti su iskazane s uključenim PDV-om.

⁴⁷ „Službeni glasnik BiH“, br. 39/14

- Ugostiteljske usluge nabavljene su u iznosu od 11.700 KM bez provedenog postupka javne nabavke u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.

- Nabavka usluga održavanja i servisiranja namjenskog softvera za računovodstvo Vlade izvršena je putem direktnog sporazuma na iznos od 5.850 KM. Ugovor je zaključen 2. 12. 2019. godine na period od godinu dana, na osnovu prihvaćene ponude. Dobavljač je cjelokupnu ugovorenu vrijednost fakturisao 10. 12. 2019. godine i Vlada je iznos evidentirala u poslovnim knjigama u 2019. godini, što nije u skladu s Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH. Također, ne možemo potvrditi opravdanost fakturisanja i plaćanja cjelokupnog ugovorenog iznosa, s obzirom na to da se usluge trebaju isporučivati sukcesivno u toku ugovorenog perioda i da je ugovorena i mjesečna cijena usluga.

Ministarstvo unutarnjih poslova je u 2019. godini, Planom javnih nabavki i dvjema izmjenama i dopunama, predvidjelo provođenje 15 postupaka javnih nabavki roba, usluga i radova ukupne procijenjene vrijednosti u iznosu od 1.490.800 KM (sedam otvorenih postupaka i osam konkurentskih zahtjeva).

Prema Izvještaju o vrijednosti pojedinačnih ugovora za sve dobavljače, tokom 2019. godine zaključeni su ugovori ukupne vrijednosti u iznosu od 1.180.347 KM (tri otvorena postupka, pet konkurentskih zahtjeva i 25 direktnih sporazuma).

Provedenom revizijom konstatovali smo sljedeće:

- Kod provođenja otvorenog postupka javne nabavke specijalnog vozila „Pauk“ (procijenjene vrijednosti od 292.500 KM) konstatovali smo da je postupak pokrenut Odlukom ministra kojom je definisan kriterij za dodjelu ugovora „najniža cijena“. Međutim, u Obavještenju o nabavci kao kriterij za dodjelu ugovora naveden je kriterij „ekonomski najpovoljnija ponuda“ koji se primjenjivao u daljim procedurama postupka nabavke. Do okončanja revizije nije nam prezentirano na osnovu čega je proveden postupak javne nabavke po kriteriju koji se razlikuje od kriterija definisanog aktom o pokretanju postupka.

- Kod nabavke radova rekonstrukcije objekata, zaključen je ugovor o nabavci radova obnove fasade 15. 1. 2019. godine, na iznos od 280.306 KM i ugovoren rok isporuke 90 dana. Također, ugovorena je kazna u iznosu od 10% od ukupno ugovorene vrijednosti radova i dobavljač je obavezan platiti kaznu u roku od sedam dana od dana prijema zahtjeva za plaćanje od naručioca. Do 31. 12. 2019. godine ispostavljene su četiri privremene situacije i nije prezentirano da je ovo Ministarstvo kao naručilac preduzelo ikakve aktivnosti na naplati ugovorene kazne, iako je konstатовano značajno kašnjenje u izvođenju radova.

Ministarstvo prosvjete, znanosti, kulture i športa je u 2019. godini, Planom javnih nabavki i četiri izmjene i dopune, predvidjelo provođenje 15 postupaka javnih nabavki roba i usluga ukupne procijenjene vrijednosti u iznosu od 461.134 KM (jedan pregovarački postupak bez objave obavještenja i 14 direktnih sporazuma). Prema Izvještaju o ukupnom broju postupaka i ukupnoj vrijednosti dodijeljenih ugovora/okvirnih sporazuma, tokom 2019. godine zaključeni su ugovori ukupne vrijednosti 428.208 KM (tri pregovaračka postupka bez objave obavještenja o nabavci, jedan konkurentski zahtjev i 16 direktnih sporazuma).

Provedenom revizijom pregovaračkih postupaka bez objave obavještenja o nabavci (procijenjene vrijednosti od 405.559 KM) konstatovali smo da je ministrica donijela Odluku o pokretanju postupka u kojoj je navedeno da su sredstva osigurana u budžetu ovog Ministarstva na poziciji Tekućih transfera. Međutim, u skladu sa Zakonom o izvršavanju Proračuna Županije Zapadnohercegovačke za 2019. godinu sredstva se ne mogu koristiti prije nego što Vlada donese potrebne akte, koji nisu doneseni u 2019. godini, a Ministarstvo je provelo proceduru nabavke i 28. 8. 2019. godine zaključilo ugovore s tri izabrana dobavljača na ukupan iznos od 396.052 KM.

Ne možemo potvrditi da su u 2019. godini budžetski korisnici Županije u potpunosti postupali u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama, budući da pojedini korisnici nisu provodili propisane procedure i zaključivali ugovore o nabavci, nisu primjenjivali odgovarajuće postupke nabavki, nisu ispoštovali odredbe zaključenih ugovora, nisu blagovremeno pokretali postupke nabavki i dr.

Također, nisu svi budžetski korisnici objavili na svojim internet-stranicama osnovne elemente zaključenih ugovora, u skladu s članom 75. Zakona o javnim nabavkama.

Preporuke:

- *nabavku roba, usluga i radova vršiti u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama, postupke započinjati blagovremeno, uz izbor odgovarajućeg postupka, predviđene procedure provoditi u potpunosti, te realizovati u skladu sa zaključenim ugovorima;*
- *u slučajevima neizvršavanja ugovorenih obaveza u utvrđenom roku poduzimati aktivnosti na obračunu i naplati ugovorene kazne.*

9. SUDSKI SPOROVI

Nisu nam prezentirani traženi podaci o pokrenutim tužbama, pravosnažnim presudama i rješenjima o izvršenju budžetskih korisnika Županije.

Uvidom u presudu Županijskog suda Široki Brijeg, kojim je potvrđena prvostepena presuda Općinskog suda u Širokom Brijegu, Dioničkog društva „Ceste“ Mostar, protiv Javne ustanove Ceste Županije Zapadno hercegovačke Posušje i Županije Zapadnohercegovačke Široki Brijeg, kao osnivača, za naplatu potraživanja po redovnog održavanja regionalnih cesta u periodu od 31. 7. 2009. godine, do 31. 12. 2012. godine u iznosu od 1.147.944 KM. Na Županiju se do 31. 12. 2017. godine odnosi iznos od 472.344 KM. Vlada Županije je predložila otpis kamata i obročnu otplatu duga, međutim u vrijeme završne revizije Ugovor o obročnoj otplati duga nije zaključen. Presuda nije knjigovodstveno evidentirana na poziciji rashoda i obaveza u periodu na koji se odnosi, što nije u skladu sa članom 76. Zakona o budžetima u FBiH, članom 16. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH i članom 35. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH, za što je data preporuka u tački 7. Izvještaja.

10. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA

Ministarstvo financija je 25. 9. 2020. godine dostavilo komentar na Nacrt izvještaja o finansijskoj reviziji Županije Zapadnohercegovačke za 2019. godinu, dok je poseban komentar 28. 9. 2020. godine dostavilo Ministarstvo hrvatskih branitelja iz domovinskog rata. U komentaru Ministarstva financija data su dodatna obrazloženja vezana za evidentiranje kreditnih obaveza, dostavu izvještaja o obavljenom popisu i provođenje postupaka javnih nabavki Vlade i Ministarstva unutarnjih poslova Županije. Uz komentar je dostavljena i određena dokumentacija kojom smo djelimično raspolagali i tokom revizije.

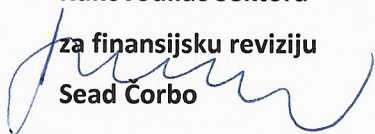
Prihvatili smo komentar koji se odnosi na iznos obaveza po kreditu IV Stand-by aranžmana Međunarodnog monetarnog fonda, jer je dostavljena relevantna dokumentacija. Komentare u vezi izvještaja o popisu i postupaka javnih nabavki nismo mogli prihvatiti, jer nije dostavljeno adekvatno obrazloženje i relevantna dokumentacija koja bi uticala na izmjenu nalaza.

Nismo imali osnova prihvatiti ni komentar Ministarstva hrvatskih branitelja iz domovinskog rata koji se odnosi na sredstva u pripremi za koja nije regulisan status vlasništva, jer ni za to nije dostavljena dodatna dokumentacija koja bi uticala na izmjenu datih nalaza.

Rukovodilac Sektora

za finansijsku reviziju

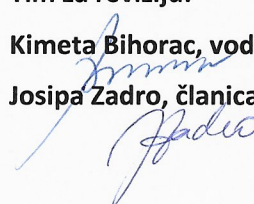
Sead Corbo

Tim za reviziju:

Kimeta Bihorac, voditeljica tima

Josipa Zadro, članica tima

IV PRILOG: KONSOLIDOVANI GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Konsolidovani Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2019. godinu					
Naziv institucije: Županija Zapadnohercegovačka					
Opis	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (3-2)	Procenat (3/2x100)
		U tekućoj godini	U prethodnoj godini		
1	2	3	4	5	6
I PRIHODI (od 1 do 16)	88.870.994	89.526.354	86.367.167	655.360,15	100,74%
PRIHODI OD POREZA (1+2+3+4+5+6+7+8)	78.219.894	79.132.627	77.383.606	912.732,74	101,17%
1. Porez na dobit pojedinca i preduzeća	17.780.662	17.032.188	20.495.970	-748.473,62	95,79%
Porezi na dobit pojedinaca (zaostale uplate poreza)					
Porezi na dobit preduzeća	17.780.662	17.032.188	20.495.970	-748.473,62	95,79%
Porez na dobit banaka i drugih finansijskih organizacija i društava za osiguranje i reosiguranje imovine i lica, pravnih lica iz oblasti elektroprivrede, pošte i telekomunikacija i pravnih lica iz oblasti igara na sreću i ostalih preduzeća					
2. Doprinosi za socijalnu zaštitu	0	0	0	0	
3. Porezi na plaću i radnu snagu	14.000	11.890	2.739	-2.109,54	84,93%
4. Porez na imovinu	925.000	1.020.698	710.017	95.698,45	110,35%
5. Domaći porezi na dobra i usluge	15.000	5.033	5.103	-9.967,18	33,55%
6. Porez na dohodak	6.580.387	6.199.906	5.693.657	-380.481,22	94,22%
7. Prihodi od indirektnih poreza	52.901.845	54.862.724	50.475.518	1.960.878,80	103,71%
8. Ostali porezi	3.000	187	603	-2.812,95	6,24%
NEPOREZNI PRIHODI (9+10)	9.011.100	9.249.140	8.414.044	238.040,44	102,64%
9. Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika	260.000	201.494	275.507	-58.505,55	77,50%
Prihodi od nefinansijskih javnih preduzeća i finansijskih javnih institucija	250.000	191.399	264.301	-58.600,71	76,56
Ostali prihodi od imovine	10.000	10.007	10.942	6,56	100,07%
Kamate i dividende primljene od pozajmica i učešća u kapitalu		89	264	88,60	
Naknade primljene od pozajmica i učešća u kapitalu					
Prihodi od pozitivnih kursnih razlika					
Prihodi od privatizacije					
Prihodi po osnovu premije i provizije za izdatu garanciju					
10. Naknade, takse i prihodi od pružanja javnih usluga, kazne i drugi prihodi	7.589.000	7.862.768	6.968.218	273.767,65	103,61%
Administrativne takse	620.000	601.203	616.806	-18.796,51	96,97%
Sudske takse	1.090.000	1.119.655	1.117.667	29.654,96	102,72%
Komunalne naknade i takse		396	0	395,60	
Ostale budžetske naknade i takse	2.375.000	2.242.674	1.758.381	-132.325,81	94,43%
Naknade i takse po federalnim zakonima i drugim propisima	2.179.000	2.399.951	2.123.632	220.950,96	110,14%
Prihodi od pružanja javnih usluga (prihodi od vlastitih djelatnosti korisnika budžeta i vlastiti prihodi)	1.190.000	1.297.446	1.251.743	107.445,67	109,03%
Neplanirane uplate – prihodi	135.000	201.443	99.989	66.442,78	149,22%
Novčane kazne	1.162.100	1.182.358	1.151.193	20.258,02	101,74%
Drugi tekući prihodi		2.520	19.126		
PRIMLJENI TRANSFERI I DONACIJE (od 11 do 16)	1.640.000	1.144.587	569.517	-495.413,03	69,79%
11. Primljeni tekući transferi od inostranih vlada i međunarodnih organizacija	510.000	65.599	14.208	-444.400,97	
12. Primljeni tekući transferi od ostalih nivoa vlasti	1.130.000	1.078.988	555.309	-51.012,06	95,49%
13. Primljeni kapitalni transferi od inostranih vlada					
14. Kapitalni transferi od ostalih nivoa vlasti i fondova					
15. Kapitalni transferi iz nevladinih izvora					

16.	Donacije					
	II RASHODI (od 1 do 7)	82.625.102	82.155.188	79.454.248	-469.983,52	99,43%
1.	Plaće i naknade troškova zaposlenih	52.833.005	53.467.255	50.603.546	634.250,23	101,20%
	Bruto plaće i naknade plaća	44.023.205	44.623.965	42.456.639	600.760,01	101,36%
	Naknade troškova zaposlenih	8.809.800	8.843.290	8.146.907	33.490,22	100,38%
2.	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	4.998.010	5.173.791	5.051.021	175.780,51	103,52%
3.	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge	6.550.571	5.991.468	5.894.622	-559.103,48	91,46%
	Putni troškovi	180.689	99.028	133.025	-81.661,43	54,81%
	Izdaci za energiju	710.424	654.536	631.898	-55.888,33	92,13%
	Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge	1.074.768	878.741	885.766	-196.027,44	81,76%
	Nabavka materijala i sitnog inventara	715.332	556.324	585.763	-159.008,26	77,77%
	Izdaci za usluge prevoza i goriva	434.638	368.748	376.001	-65.890,07	84,84%
	Unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine	33.400	31.692	38.335	-1.708,45	94,88%
	Izdaci za tekuće održavanje	420.536	338.754	356.631	-81.781,95	80,55%
	Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	186.708	112.681	120.266	-74.026,72	60,35%
	Ugovorene i druge posebne usluge	2.794.076	2.950.965	2.766.936	156.889,17	105,62%
4.	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	14.656.814	15.599.206	15.690.798	942.391,68	106,43%
	Tekući transferi drugim nivoima vlasti	5.119.000	5.348.416	4.464.553	229.415,53	104,48%
	Tekući transferi pojedincima	4.015.814	3.636.641	3.272.076	-379.173,05	90,56%
	Tekući transferi neprofitnim organizacijama	2.912.000	3.826.072	3.639.632	914.071,82	131,39%
	Subvencije javnim preduzećima	1.610.000	1.587.432	1.249.175	-22.568,25	98,60%
	Subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima		25.000		25.000,00	
	Subvencije finansijskim institucijama					
	Tekući transferi u inostranstvo					
	Drugi tekući rashodi	1.000.000	1.175.646	3.065.362	175.645,63	117,56%
5.	Kapitalni transferi	2.065.800	1.708.546	1.690.768	-357.253,87	82,71%
	Kapitalni transferi drugim nivoima vlasti	1.984.800	1.630.000	1.690.768	-354.800,00	82,12%
	Kapitalni transferi pojedincima					
	Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama					
	Kapitalni transferi javnim preduzećima					
	Kapitalni transferi privatnim pred. i poduzetnicima					
	Kapitalni transferi finansijskim institucijama					
	Kapitalni transferi u inostranstvo	81.000	78.546		-2.453,87	
6.	Izdaci za kamate	820.902	214.853	523.494	-606.048,59	26,17%
	Kamate na pozajmice primljene kroz Državu					
	Izdaci za inostrane kamate					
	Kamate na domaće pozajmljivanje	820.902	214.853	523.494	-606.048,59	26,17%
	Izdaci za kamate vezane za dug po izdanim garancijama					
7.	Tekuća budžetska rezerva	700.000				0,00%
	TEKUĆI SUFICIT (TEKUĆI DEFICIT) (I-II)	6.245.892	7.371.236	6.912.919	1.125.343,67	118,02%
	III TRANSAKCIJE U STALNIM SREDSTVIMA					
1.	Primici od prodaje stalnih sredstava	0	0	0	0	
	Primici od prodaje stalnih sredstava					
	Primici od prodaje federalnih robnih rezervi					
	Ostali kapitalni primici					
2.	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	2.345.892	1.562.417	1.557.215	-783.474,65	66,60%
	Nabavka zemljišta, šuma i višegodišnjih zasada			140.000		
	Nabavka građevina					
	Nabavka opreme	1.486.515	1.273.849	1.099.308	-212.666,19	85,69%
	Nabavka ostalih stalnih sredstava					
	Nabavka stalnih sredstava u obliku prava	122.000	51.340	50.566	-70.660,50	42,08%
	Rekonstrukcija i investiciono održavanje	737.377	237.229	267.341	-500.147,96	32,17%
	NETO NABAVKA STALNIH SREDSTAVA (2-1)	2.345.892	1.562.417	1.557.215	-783.474,65	66,60%

	A. NETO POZAJMLJIVANJE (NETO ZADUŽIVANJE) = UKUPAN DEFICIT/SUFICIT (Tekući suficit/deficit – Neto nabavka stalnih sredstava)	3.900.000	5.808.818	5.355.703	1.908.818,32	148,94%
	IV TRANSAKCIJE U FINANSIJSKOJ IMOVINI					
1.	Primici od finansijske imovine	0	0	0	0	
	Primljene otplate od pozajmljivanja drugim nivoima vlasti					
	Primljene otplate od pozajmljivanja pojedincima i neprofitnim organizacijama					
	Primljene otplate od pozajmljivanja javnim preduzećima					
	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama javnih preduzeća					
	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama privatnih preduzeća i u zajedničkim ulaganjima					
	Primljene otplate od ostalih vidova domaćeg pozajmljivanja					
	Primljene otplate od pozajmljivanja u inostranstvo					
2.	Izdaci za finansijsku imovinu	0	0	0	0	
	Pozajmljivanje drugim nivoima vlasti					
	Pozajmljivanje pojedincima, neprofitnim organizacijama i privatnim preduzećima					
	Pozajmljivanje javnim preduzećima					
	Izdaci za kupovinu dionica javnih preduzeća					
	Izdaci za kupovinu dionica privatnih preduzeća i učešće u zajedničkim ulaganjima					
	Ostala domaća pozajmljivanja					
	Pozajmljivanje u inostranstvo					
	B. NETO POVEĆANJE (SMANJENJE) FINANSIJSKE IMOVINE (1-2)					
	V TRANSAKCIJE U FINANSIJSKIM OBAVEZAMA					
1.	Primici od zaduživanja	0	0	0	0	
	Primici od dugoročnog zaduživanja					
	Zajmovi primljeni kroz Državu					
	Primici od inostranog zaduživanja					
	Primici od domaćeg zaduživanja					
	Primici od kratkoročnog zaduživanja					
	Zajmovi primljeni kroz Državu					
	Primici od inostranog zaduživanja					
	Primici od domaćeg zaduživanja					
2.	Izdaci za otplate dugova	3.900.000	2.634.024	2.352.924	-1.265.975,9	67,54%
	Otplate dugova primljenih kroz Državu					
	Vanjske otplate					
	Otplate domaćeg pozajmljivanja	3.900.000	2.634.024	2.352.924	-1.265.975,9	67,54%
	Otplate unutarnjeg duga					
	Otplate duga po izdatim garancijama					
	Otkup duga					
	C. NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA) (1-2)	3.900.000	2.634.024	2.352.924	-1.265.975,9	67,54%
	UKUPAN FINANSIJSKI REZULTAT (A+B+C)		3.174.794	3.002.779	3.174.794,22	

Ministar financija Županije je konsolidovani Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2019. godinu odobrio 31. 3. 2020. godine.

Ministar financija
Toni Kraljević

Konsolidovani Bilans stanja na 31. 12. 2019. godine			
Naziv institucije: Županija Zapadnohercegovačka			
Opis	U obračunskom periodu tekuće godine	U istom obračunskom periodu prethodne godine	Procenat (2/3)x100
1	2	3	4
I AKTIVA			
A. Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe (1+...+8)	4.135.690	3.737.655	110,6%
1. Novčana sredstva i plemeniti metali	2.094.364	1.829.896	114,5%
2. Vrijednosni papiri			
3. Kratkoročna potraživanja	1.506.651	1.420.770	106,0%
4. Kratkoročni plasmani			
5. Financijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama			
6. Zalihe materijala i robe	242.780	195.094	124,4%
7. Zalihe sitnog inventara			
8. Kratkoročna razgraničenja	291.895	291.895	100,0%
B. Stalna sredstva (11+14+17+18)	55.956.228	54.349.677	103,0%
9. Stalna sredstva	85.359.174	82.585.708	103,4%
10. Ispravka vrijednosti stalnih sredstava	29.402.946	28.236.031	104,1%
11. Neotpisana vrijednost stalnih sredstava (9-10)	55.956.228	54.349.677	103,0%
12. Dugoročni plasmani			
13. Ispravka vrijednosti dugoročnih plasmana			
14. Neotpisana vrijednost dugoročnih plasmana (12-13)			
15. Vrijednosni papiri			
16. Ispravka vrijednosti vrijednosnih papira			
17. Neotpisana vrijednost vrijednosnih papira (15-16)			
18. Dugoročna razgraničenja			
UKUPNO AKTIVA (A+B)	60.091.918	58.087.332	103,45%
II PASIVA			
C. Kratkoročne obaveze i razgraničenja (19+...+24)	36.815.342	39.603.885	93,0%
19. Kratkoročne tekuće obaveze	12.343.609	13.441.331	91,8%
20. Obaveze po osnovu vrijednosnih papira			
21. Kratkoročni krediti i zajmovi			
22. Obaveze prema zaposlenicima	21.762.292	23.831.445	91,3%
23. Financijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama			
24. Kratkoročna razgraničenja	2.709.441	2.331.109	116,2%
D. Dugoročne obaveze i razgraničenja (25+26+27)	2.981.586	5.732.141	52,0%
25. Dugoročni krediti i zajmovi	2.719.600	5.337.964	50,9%
26. Ostale dugoročne obaveze	261.986	394.177	66,5%
27. Dugoročna razgraničenja			
E. Izvori stalnih sredstava (28+29+30+31-32)	20.294.990	12.751.306	159,2%
28. Izvori stalnih sredstava	18.348.821	13.997.746	131,1%
29. Ostali izvori sredstava	36.322.918	36.316.888	100,0%
30. Izvori sredstava rezervi			
31. Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima			
32. Neraspoređeni višak rashoda nad приходima	34.376.749	37.563.328	91,5%
UKUPNO PASIVA (C+D+E)	60.091.918	58.087.332	103,45%

Ministar financija Županije je konsolidovani Bilans stanja na 31. 12. 2019. godine odobrio 31. 3. 2020. godine.

Ministar financija
Toni Kraljević

Konsolidovani Izvještaj o novčanim tokovima za period izvještavanja od 1. 1. do 31. 12. 2019. godine		
Naziv institucije: Županija Zapadnohercegovačka		
Redni broj	Pozicija	Iznos u KM
1	2	3
	I NOVČANI PRIMICI	
1	Prihodi (od 2 do 6)	89.526.354
2	Prihodi od poreza	79.132.627
3	Neporezni prihodi	9.246.620
4	Tekući transferi (transferi i donacije)	1.144.587
5	Kapitalni transferi	
6	Prihodi po osnovu zaostalih obaveza	2.520
7	Kapitalni primici i transferi (8)	0
8	Kapitalni primici od prodaje stalnih sredstava	
9	Finansiranje (od 10 do 12)	0
10	Primici od finansijske imovine	
11	Primici od dugoročnog zaduživanja	
12	Primici od kratkoročnog zaduživanja	
13	UKUPNI NOVČANI PRIMICI (1 + 7 + 9)	89.526.354
	II NOVČANE ISPLATE	
15	Rashodi (od 16 do 21)	84.647.193
16	Plaće i naknade troškova zaposlenih	52.957.021
17	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	5.698.336
18	Izdaci za materijal, sitni inventar i usluge	6.525.663
19	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	15.599.206
20	Kapitalni transferi	3.652.114
21	Izdaci za kamate	214.853
22	Kapitalni izdaci (redni broj 23)	1.980.669
23	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	1.980.669
24	Finansiranje (25 + 26)	2.634.024
25	Izdaci za finansijsku imovinu	
26	Izdaci za otplate dugova	2.634.024
27	UKUPNE NOVČANE ISPLATE (15 + 22 + 24)	89.261.886
28	NETO NOVČANI PRIMICI / ISPLATE (13 - 27) ili (27 - 13)	264.468
29	SALDO GOTOVINE NA POČETKU GODINE	1.829.896
	SALDO GOTOVINE NA KRAJU GODINE (28 + 29)	2.094.364

Ministar financija Županije je konsolidovani Izvještaj o novčanim tokovima za period izvještavanja od 1. 1. do 31. 12. 2019. godine odobrio 31. 3. 2020. godine.

Ministar financija
Toni Kraljević